

ÅRSRAPPORT

2016

TRYGDERETTEN

Innhold

1. Leders beretning for 2016	3
2. Introduksjon til virksomheten	5
2.1 Virksomheten og samfunnsoppdraget.....	5
2.2 Trygderettens verdier.....	6
2.3 Organisasjon og ledelse	7
2.4 Ankebehandlingen	8
2.5 Lokalisering - kontorlokaler	9
2.6 Nøkkeltall fra årsregnskapet	10
2.6.1 Antall årsverk	10
2.6.3 Likestilling, aldersprofil, IA og sykefravær	12
3. Årets aktiviteter og resultater	14
3.1 Mottatte ankesaker	14
3.2 Behandlede ankesaker	16
3.3 Saksbeholdning	17
3.4 Saksbehandlingstid.....	18
3.5 Andelen grunngitte kjennelser.....	20
3.6 Antall saker avsagt med fem medlemmer	21
3.7. Kvalitetssikring og intern koordinering av praksis.....	22
3.8. Muntlig saksbehandling	23
3.9. Oversikt over sakstyper	23
3.10 Resultat av ankebehandlingen.....	25
3.11 Trygdesaker i de alminnelige domstolene	26
3.12. Informasjon om kjennelser på Trygderettens nettsider.....	26
3.13 Brukerundersøkelse.....	27
3.14 Rettsfullmektigbemanningen i 2016	27
3.15 Personalpolitikk mv.....	27
3.16 Kommunikasjon	29
3.17 Leie av kontorlokaler.....	29
3.18 Blikk på saksbunken	30
4. Styring og kontroll i virksomheten.....	36
5. Vurdering av framtidssikter	38
6. Årsregnskap	39
6.1 Ledelseskommentar til årsregnskapet 2016.....	39
6.2 Prinsippnote til regnskapet.....	41
6.3 Bevilgningsrapporteringen pr 31. desember 2016.....	43
6.4 Oppstilling av artskontorrapporteringen pr 31. desember 2016	44

1. Leders beretning for 2016

Lov om anke til Trygderetten av 16. desember 1966 nr.9 ble revidert i 2015 og lovendringene trådte i kraft 1. april 2016.

Endringene er dels av redaksjonell og språklig art. I tillegg er det endringer som kodifiserer Trygderettens praksis, eksempelvis er ordningen med legmedlemmer avviklet, praksis om gjenopptak av Trygderettskjennelser er lovfestet og prinsipielle saker skal settes med fem i stedet for syv medlemmer. Tilfeldighetsprinsippet og rettsmedlemmenes uavhengighet er lovfestet. Trygderettens preg av å være nøytral tvisteløser er forsterket.

*Trine Fernsjø
Trygderettens leder*

Bemanningen i Trygderetten har vært svært stabil i en årrekke. I løpet av 2015 og 2016 er det imidlertid skjedd betydelige endringer i bemanningen. Endringene blant de faste rettsmedlemmene skyldes i hovedsak at flere nådde pensjonsalder.

Knut Brofoss fratrådte sin stilling som Trygderettens leder 1. oktober 2016. Han hadde da vært leder i 11 år. Jeg har vært nestleder i Trygderetten siden 2013 og overtok som leder 1. oktober 2016. Gorm Are Grammeltvedt ble utnevnt som ny nestleder i desember 2016. Fra 1. oktober 2016 til 1. februar 2017 har Marianne Kjøllestad vært fungerende nestleder.

I løpet av 2016 har det begynt fire nye juridisk kyndige rettsmedlemmer og to nye fagkyndige rettsmedlemmer. Den store utskiftingen av faste rettsmedlemmer i løpet av 2016 har naturlig nok hatt betydning for Trygderettens produksjonskapasitet i 2016. Det må nødvendigvis ta tid før nytilsatte kan behandle saker i samme omfang som de erfarne dommerne som har sluttet.

Ved inngangen til 2016 hadde Trygderetten 17 rettsfullmektiger,- og ved utgangen av 2016 er antallet 11 rettsfullmektiger,- hvorav tre i permisjon.

Trygderetten lyste ut rettsfullmektigstillinger våren 2016. Fra ledelsens side var det tilrettelagt for at det skulle bli en overlapping mellom de fullmektigene som skulle slutte og de nye rettsfullmektigene for å avverge at produksjonskapasiteten skulle bli ytterligere svekket i 2016.

Ansettelsesprosessen var nær avsluttet da det oppsto uenighet mellom Trygderetten og Kommunal- og moderniseringsdepartementet om statlige overtallige søkere hadde en fortrinnsrett til rettsfullmektigstillinger. Ansettelsesprosessen ble stilt i bero i påvente av at de berørte departementer (ASD og KMD) skulle avklare spørsmålet. Spørsmålet er fortsatt ikke avklart. Trygderetten har av den grunn ikke ansatt rettsfullmektiger i 2016.

Trygderetten ansatte høsten 2016 tre midlertidige dommere som har bidratt til å dempe det produksjonstapet som ellers ville ha oppstått grunnet rettsfullmektigvakansene.

Trygderettens leiekontrakt i Grønlandsleiret utløper 30. september 2017. Prosessen med å sikre framtidige lokaler ble startet opp høsten 2016 og har vært tidkrevende.

Trygderetten fikk i 2016 inn 3 538 saker og avgjorde 3 606 saker. Saksbeholdningen (restansene) var ved utgangen av 2015 på 2 094 saker og 2 035 ved utgangen av 2016. Beholdningen ble redusert med 59 saker i løpet av 2016.

Trygderetten avsa 81,4 % av kjennelsene med full grunngeving mens kravet i tildelingsbrevet var 70 %.

Det ble avsagt en kjennelse med fem medlemmer i 2016. Ni kjennelser ble satt med tre juridiske rettsmedlemmer etter trygderettslovens § 7 fordi sakene var av prinsipiell art. Resyme av disse ti sakene, samt den ene avgjørelsen som ble avsagt med muntlig saksbehandling er inntatt i punkt 3. 17.

Trygderetten har oppfylt mange av målene som er satt i tildelingsbrevet for 2016, men ikke målet om saksbehandlingstid. I 2015 var gjennomsnittlig saksbehandlingstid 5 måneder, det ble avsagt 72 kjennelser med mer enn ni måneders saksbehandlingstid og 70 prosent av sakene ble avsagt i løpet av seks måneder.

At saksbehandlingstiden fortsatte å stige i 2016 skyldes en rekke forhold, herunder nevnes at restansene var høye ved inngangen til 2016, at saksinngangen holdt seg høy i 2016 og at bemanningen har vært noe redusert.

Etter lederskiftet i oktober ble det foretatt en gjennomgang av saksbeholdningen som viste at det var et stort innslag av gamle saker og at alderssammensetningen av saksbeholdningen i fagavdelingene og blant forskjellige administratorer, var blitt uensartet.

Det ble bestemt at alle skulle prioritere behandlingen av de eldste sakene uavhengig av avdelingstilhørighet. Prioriteringen av disse eldste sakene på slutten av året førte til at det ble avsagt 621 kjennelser med saksbehandlingstid mer enn 9 måneder. Prioriteringen av sakene innebar dessuten at gjennomsnittlig saksbehandlingstid økte til 6, 9 måneder i 2016 og at andelen av saker som ble behandlet innen seks måneder sank til 33 prosent.

På kort sikt førte prioriteringen til av de eldste sakene til høyere saksbehandlingstid, men på den positive siden må nevnes at ulikheter i saksbehandlingstid ble utjevnet. På litt lengre sikt vil tiltaket, som fortsetter i 2017, medføre at saksbeholdningen blir jevnere i alder, yngre og saksbehandlingstiden vil gradvis bli redusert.

Trygderetten har i 2016 gjennomført en brukerundersøkelse mot ankemotpartene. SINTEF avga 1. juni 2016 en rapport om «Omgjøring i NAV og i Trygderetten». Av svarene fra brukerundersøkelsen og SINTEF-rapporten, kan det utledes at det er ønske om at Trygderetten avsier flere retningsgivende kjennelser og at Trygderetten anonymiserer sine fullt grunngitte kjennelser på et tidligere tidspunkt enn i dag. Dette blir fulgt opp i 2017.

Trine Fernsjø
Trygderettens leder

2. Introduksjon til virksomheten

2.1 Virksomheten og samfunnsoppdraget

Trygderetten ble opprettet ved egen lov i 1967, samme år som folketrygdloven trådte i kraft, og er en uavhengig ankeinstans som skal treffe avgjørelser om enkeltpersoners rettigheter og plikter etter lov om folketrygd m.fl., jf. lov av 16. desember 1966 nr. 9 om anke til Trygderetten.

Politisk ble opprettelsen av Trygderetten begrunnet i et særskilt behov for forsvarlig saksbehandling på trygde- og pensjonsområdet. Administrativt er Trygderetten organisert under Arbeids- og Sosialdepartementet (ASD).

Trygderetten er ikke en del av det alminnelige domstolsapparatet, men virker i realiteten som en domstol. Mange av saksbehandlingsreglene er de samme som for vanlig rettergang. Til forskjell fra domstolene er imidlertid saksbehandlingen i Trygderetten i det store flertall av sakene skriftlig.

Trygderetten kan ikke instrueres av noe annet organ om avgjørelsene, og Trygderettens leder kan ikke instruere retten i den enkelte sak. Trygderettens kjennelser kan bringes inn for de alminnelige domstolene med lagmannsretten som første instans.

Trygderettens virksomhet for 2016 er beskrevet i Prop. 1 S (2015-2016), jf. Innst.15 S (2015-2016). Omtalen i budsjettproposisjonen er Trygderettens utgangspunkt for virksomheten i 2016 sammen med de presiseringer og retningslinjer som gis i tildelingsbrevet fra Arbeids- og sosialdepartementet. I Prop. 1 S (2015-2016) er strategiene og utfordringene i 2016 beskrevet slik:

- Trygderetten skal avsi kjennelser i overensstemmelse med de lover og regler som gjelder.
- Trygderetten skal behandle og avgjøre sakene slik at vilkårene som er stilt til behandlingen i lov om anke til Trygderetten er oppfylt.
- Trygderetten skal avgjøre sakene med en forsvarlig saksbehandlingstid.
- Trygderetten skal behandle og avgjøre sakene på en slik måte at det gir tillit både hos den ankende part og ankemotparten.
- Trygderetten skal avgjøre sakene slik at gjennomsnittlig saksbehandlingstid holdes på et forsvarlig nivå og restansene nedbygges.
- Trygderetten skal avsi kjennelser, som er retningsgivende internt og for forvaltningen.

I tildelingsbrevet fra Arbeids- og sosialdepartementet ble satsningsområdene for 2016 beskrevet slik:

Styringsparametere:

- 90 pst. av sakene skal være behandlet innen seks måneder
- Gjennomsnittlig saksbehandlingstid skal ikke overstige fire måneder
- Andelen fullt grunngitte kjennelser skal være minst 70 pst.

Rapporteringskrav:

- Antall saker som er avgjort senere enn 9 måneder
- Antall restanser
- Antall saker som har vært avgjort med 5 medlemmer

2.2 Trygderettens verdier

Trygderetten har fem sentrale verdier, som vi arbeider etter;

- Rettsikkerhet
- Effektivitet
- Informasjon
- Samhandling
- Evaluering

Noen ord om de enkelte verdiene:

Rettsikkerhet

Dette er Trygderettens kjerneverdi og årsaken til at institusjonen ble opprettet i 1967. Uavhengighet, riktige avgjørelser og tilstrekkelig grunngivning står sentralt i denne sammenheng.

Effektivitet

I dette ligger at sakene må avgjøres innen rimelig tid. Dette er også en viktig del av rettsikkerheten. Videre vil vi innrette virksomheten og utføre vårt arbeid på en kostnadseffektiv måte.

Informasjon

Trygderetten vil gjøre virksomheten og avgjørelsene kjent for partene og allmennheten på en god måte. Denne verdien stiller også krav til oss om tilgjengelighet og service overfor publikum.

Samhandling

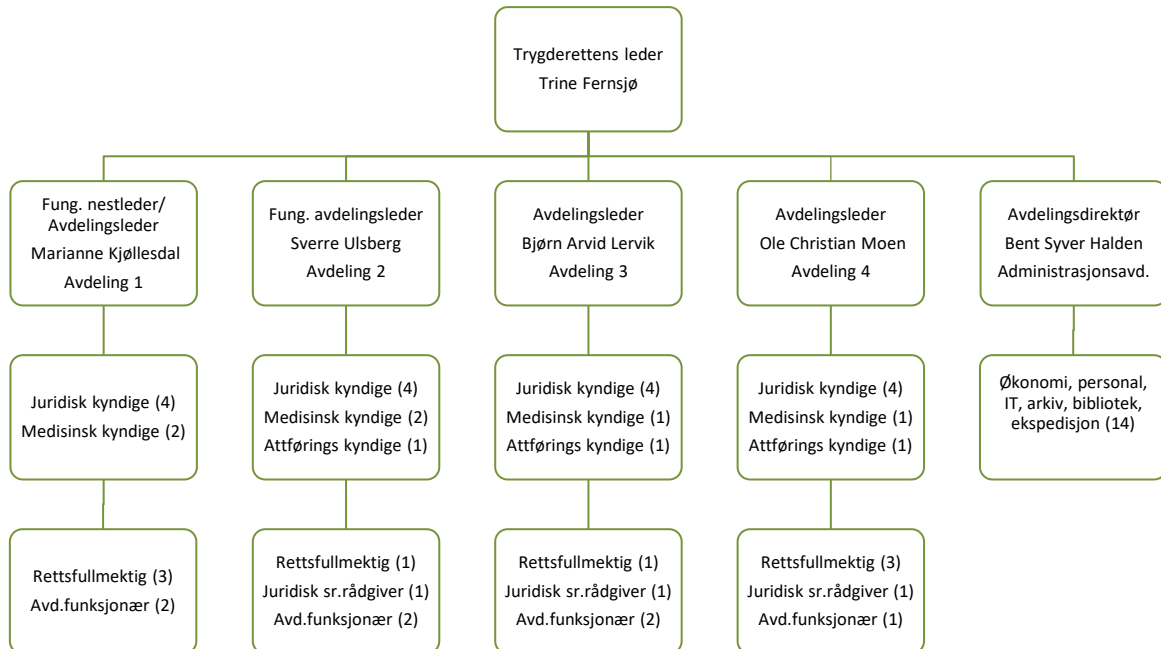
Dette er Trygderettens interne verdi som bør prege vår arbeidsform. Vi vil utvikle en kultur basert på at vi alle arbeider for å nå Trygderettens mål, og at vi deler på erfaringer og kunnskap for å nå disse. Av denne verdien utleder vi våre mål knyttet til arbeidsmiljø, personal-, kompetanse, organisasjons- og IKT-utvikling.

Evaluering

Vi skal etterse og lære av vår egen praksis og vurdere vår egen virksomhet med sikte på forbedring.

2.3 Organisasjon og ledelse

Trygderetten er organisert i 4 fagavdelinger og 1 administrasjonsavdeling.

Trygderetten skal ha en leder, nestleder og så mange andre faste medlemmer som Kongen bestemmer og disse medlemmer utnevnes av Kongen i statsråd.

Trygderetten har i løpet av 2016 fått ny leder. Trine Fernsjø overtok som leder etter Knut Brofoss 1. oktober 2017. Marianne Kjøllestad fungerte som nestleder i perioden fra 1. oktober 2016 og fram til Gorm Are Grammeltvedt tiltrer som ny nestleder 1. februar 2017. Organisasjonskartet viser bemanningen og sammensettingen av ledelsen pr utgangen av 2016.

Lederen representerer Trygderetten utad og er øverste administrative leder. Lederen deltar i et utvalg av prinsipielle kjennelser som settes med tre eller fem medlemmer.

Videre skal Trygderetten ha så mange rettsfullmektiger som Trygderettens leder bestemmer. Rettsfullmektigene tilsettes av Trygderettens leder for en periode på inntil tre år, med mulighet for forlengelse med inntil to år. Rettsfullmektigene kan i utgangspunktet utføre de oppgaver som etter loven er tillagt de juridisk kyndige medlemmer av Trygderetten. Et unntak framkommer av trygderettsloven § 7, tredje ledd hvor det fastslås at alle medlemmene i en rett som settes med fem medlemmer, skal være faste, dvs. embedsmenn.

Ved utnevning av Trygderettens leder og nestleder, gjelder kravene i domstolloven § 54 første ledd. Ved utnevning av andre juridiske-, medisinske og attføringskyndige

rettsmedlemmer, gjelder kravene i domstoloven § 54 andre ledd og for rettsfullmektiger gjelder kravene i domstoloven § 54 tredje ledd.

Trygderettens organisasjon med inndeling i avdelinger ble etablert pr 1. september 1997 og er siden holdt uforandret.

Da organisasjonen ble innført i 1997 lå det til grunn at Trygderetten skulle ha 63 årsverk. I 2016 hadde Trygderetten et årsverkforbruk på 59 årsverk.

Det er fire fagavdelinger og alle fagavdelingene behandler samme type ankesaker.

Fagavdelingene (avd.1-4) er sammensatt av juridisk, medisinsk- og attføringskyndige rettsmedlemmer, ved siden av en til to avdelingsfunksjonærer. De juridiske rettsmedlemmene er inndelt i 3 grupper: fast ansatt embetsdommere, juridiske seniorrådgivere som i praksis fungerer som embetsdommere, og rettsfullmektiger som etter en opplæringsperiode har den samme status i den enkelte sak som de øvrige juridiske rettsmedlemmene.

Administrasjonsavdelingen er en støttefunksjon som leverer tjenester innenfor personalforvaltning, økonomitjenester, IKT og arkiv- og kontortjenester.

I avdelingene har den enkelte administrator ansvaret for fremdriften av sine saker, mens avdelingsleder har ansvaret for avdelingen som helhet.

2.4 Ankebehandlingen

En anke til Trygderetten skal gå gjennom den instansen (som regel NAV) som ga avslaget. Den aktuelle instansen bringer så saken videre til Trygderetten.

Etter lovens hovedregel behandler Trygderetten ankesakene på bakgrunn av skriftlig framstilling fra partene, men kan også beslutte muntlig behandling med fremmøte av partene. I punkt 3.8 beskrives denne saksbehandlingsformen nærmere.

Retten settes normalt med 2 eller 3 medlemmer. Trygderetten består av juridiske, medisinske og attføringskyndige dommere. En sak om et rent juridisk spørsmål, for eksempel pensjonsberegning, blir behandlet av bare jurister. Mange av Trygderettens saker dreier seg imidlertid om helseforhold og/eller arbeidsevne. I slike tilfeller trekkes medlemmer fra de øvrige gruppene inn. I saker som reiser vanskelige og prinsipielle spørsmål, kan retten settes med 5 medlemmer.

I Trygderetten blir ankesakene fordelt til en administrator. Administrator er alltid jurist og rollen innehas av enten en avdelingsleder, et juridisk rettsmedlem, en rettsfullmektig eller av en juridisk seniorrådgiver.

Tabell 1 - Antall rettsmedlemmer pr. 31.12, siste 5 år

Trygderetten pr. 31.12.16	2016	2015	2014	2013	2012
Leder	1	1	1	1	1
Nestleder	1	1	1	1	1
Avdelingsleder	3	3	3	3	3
Juridiske rettsmedlemmer	16	13	14	14	14
Fagkyndige rettsmedlemmer	9	9	7	7	7
Seniorrådgivere med bemyndigelse	3	3	3	3	3

Tabell 2 - Antall administratorer pr. 31.12 siste 5 år

Trygderetten pr. 31.12.16	2016	2015	2014	2013	2012
Antall administratorer	31	37	36	34	35

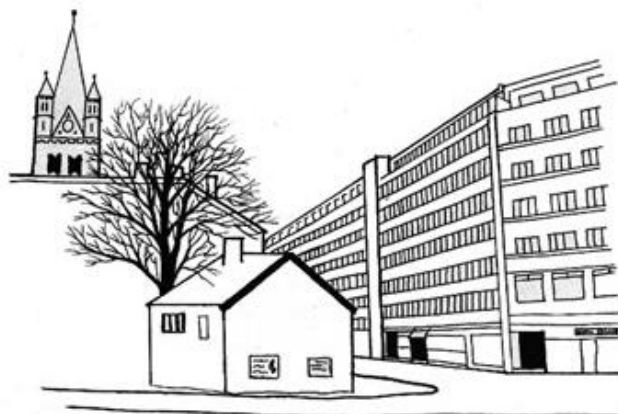
Tabell 3 - Antall rettsfullmektiger pr. 31.12 siste 5 år

Trygderetten pr. 31.12.16	2016	2015	2014	2013	2012
Antall rettsfullmektiger	8	17	15	13	14

2.5 Lokalisering - kontorlokaler

Det framgår av lov om anke til Trygderetten § 5 at Trygderetten skal ha sitt sete i Oslo.

Trygderetten har hatt sine kontorlokaler i Grønlandsleiret 27 i snart 40 år. Siste 10-års leiekontrakt løper ut høsten 2017.

For å sikre at framtidige lokaler i overensstemmelse med bestemmelse-ene i lov om offentlige anskaffelser og instruks om statlige leie- og bygge forhold, har Trygderetten høsten 2016 inngått en rådgivningsavtale med Statsbygg.

I punkt 3.17 er arbeidet med å finne framtidige kontorlokaler beskrevet.

2.6 Nøkkeltall fra årsregnskapet

2.6.1 Antall årsverk

Trygderetten bestod pr. 31.12.2016 av 62 ansatte (59 årsverk), herav 4 midlertidig ansatte i engasjement. I tillegg kommer 4 ansatte på pensjonistvilkår. Videre hadde tre ansatte permisjon uten lønn og to ansatte hadde foreldrepermisjon. Ti av de ansatte i Trygderetten arbeidet deltid i 2016.

Fire ansatte gikk av med alderspensjon i løpet av 2016. Trygderetten foretok åtte ansettelser av faste rettsmedlemmer, syv av disse startet opp sitt ansettelsesforhold i 2016.

I tillegg ble det høsten 2016 ansatt 3 midlertidige juridiske rettsmedlemmer med bakgrunn i en foreløpig stans i rekruttering av rettsfullmektiger.

Tabell 4 - Årsverkforbruk pr avdeling¹

Årsverkforbruk pr. avdeling	2016	2015	Avvik
Administrasjon inkl. Trygderettens leder	14,0	13,8	0,2
Avdeling 1	11,5	12,0	-0,5
Avdeling 2	11,6	11,8	-0,2
Avdeling 3	10,5	12,2	-1,6
Avdeling 4	11,4	13,0	-1,6
SUM	59,0	62,7	-3,7

Innleide på pensjonistvilkår er ikke nedtatt.

Trygderetten hadde et årsverkforbruk i 2016 på 59,0 årsverk. Årsverksforbruket er 3,7 årsverk lavere enn i 2015 og på linje med årverkforbruket i 2014.

Tabell 5 - Årsverkforbruk pr stillingsgruppering

Årsverkforbruk pr. stillingsgruppe	2016	2015	SUM
Ledere	5,4	5,8	-0,4
Avdelingsfunksjonær	5,7	5,9	-0,2
Rettsfullmektig	11,7	15,3	-3,7
Juridisk seniorrådgiver	2,9	3,0	-0,1
Juridisk kyndig rettsmedlem (inkl. 3 konstituerte ¹ 2016)	13,1	11,9	1,2
Medisinsk kyndig rettsmedlem	5,7	6,6	-0,9
Attførings kyndig rettsmedlem	2,5	2,4	0,1
Administrasjonsavdeling	12,2	11,9	0,3
SUM	59,0	62,7	-3,7

Innleide på pensjonistvilkår er ikke nedtatt.

Nedgangen på 3,7 årsverk fra 2015 skyldes i hovedsak at virksomheten ikke har ansatt rettsfullmektiger i 2016 og at engasjementet til et medisinsk kyndig rettsmedlem utløp våren 2016. Utover overnevnte er det mindre avvik mellom 2016 og 2015 som har sin årsak i fravær knyttet til uttak av seniordager eller sykdom.

¹ Ett årsverk er definert som en person i 100 % stilling i et helt år. Antall månedsverk beregnes ut fra antall timer pr måned. Antall årsverk beregnes som en sum av månedsverk i valgt periode, delt på antall måneder i utvalgsperioden. Årsverksberegningen reduseres ikke av ferieuttak eller avspasering av fleksitid og reisetid. Årsverksberegningen reduseres for alt annet fravær ≥ 1 dag. Om fraværet/permisjonen er med eller uten lønn er uten betydning for beregningen.

2.6.2 Økonomiske nøkkeltall

Tabell 6 - Utvalgte nøkkeltall fra regnskapet for perioden 2012 – 2016

Nøkkeltall	2016	2015	2014	2013	2012
Antall årsverk	59,0	62,7	59,0		
Samlet tildeling post 01-99, tusen kroner	71 854	71 181	70 300	69 268	68 477
Utnyttelsesgrad post 01-29, prosent	96 %	99 %	97 %	96 %	95 %
Driftskostnader, tusen kroner	68 923	70 122	67 625	66 386	64 871
Lønnsandel av driftskostnader, prosent	84 %	85 %	83 %	81 %	80 %
Lønnskostnader, i tusen kroner pr årsverk	987	948	946		

Trygderettens driftsbevilgning er for 2016 styrket som en følge av den økte saksinngangen, med til sammen 1,5 mill. kroner. Samtidig er også bevilgningen nedjustert med ca. 0,5 mill. kroner relatert til innføring av de siste års effektiviseringskutt (0,7 pst av driftsbevilgningen forrige år) for statlige virksomheter. Netto er bevilgningen styrket med ca. 1,0 mill. kroner, og denne budsjettstyrkingen er i sin helhet benyttet til å øke bemanningen på dommersiden. Årsverksforbruket i Trygderetten sank imidlertid med 3,7 årsverk fra 2015 til 2016. Dette med bakgrunn i en foreløpig "ansettelsesstopp" av rettsfullmektiger knyttet til en tvist om fortrinnsrett ved fremleggelse av overtallighetsattest. Se for øvrig nærmere beskrivelse i pkt. 3.14.

Trygderetten hadde en utnyttelsesgrad av samlet tildeling i 2016 på 96 pst. Dette er 3 pst. lavere enn i 2015, men det samme som gjennomsnittet for perioden 2012-2015.

Utgiftskapittelet for driftsutgifter i staten tillater en overføring av ubenyttede budsjettmidler på post 01 på inntil 5 pst. fra en budsjettermin til den neste. Ved årets slutt gjenstod ca. kr 2,9 mill. kroner, som tilsvarer ca. 4% av bevilgningen, som ubenyttet. Dette har sin bakgrunn i vakanser på rettsfullmektigsiden, jf. omtale ovenfor.

Trygderettens driftskostnader består i 2016 av 84 prosent lønnskostnader og 16 prosent andre driftskostnader. Andelen lønnskostnader er redusert med 1 prosent fra 2015 til 2016, men økt med 4 prosent siste 5 år. Ca. 50 prosent av andre driftskostnader er relatert til Trygderettens leie av lokaler i Grønlandsleiret 27.

2.6.3 Likestilling, aldersprofil, IA og sykefravær

2.6.3.1 Likestilling

Tabell 7 - Likestilling

Trygderetten pr. 31.12.16	Kvinner	Menn	SUM
Ledere	2	4	6
Avdelingsfunksjonær	7	-	7
Rettsfullmektig	4	4	8
Juridisk seniorrådgiver	1	2	3
Juridisk kyndig rettsmedlem	6	9	15
Medisinsk kyndig rettsmedlem	2	4	6
Attførings kyndig rettsmedlem	1	2	3
Administrasjonsavdeling	10	4	14
SUM ANTALL ANSATTE	33	29	62
SUM ANTALL ÅRSVERK	31,8	27,2	59,0
%-vis fordeling	53 %	47 %	

Trygderetten arbeider aktivt for at kvinner og menn i organisasjonen skal behandles likt uavhengig av kjønn. Ved stillingsutlysninger understrekes at arbeidsstaben skal avspeile befolkningssammensetningen både når det gjelder kjønn og kulturelt mangfold. Trygderetten har ikke satt konkrete mål for rekruttering av personer med innvandrerbakgrunn. Dersom det er søkere på ledige stillinger med slik bakgrunn, kalles alltid minst en inn til intervju.

For embetet som rettsmedlem og stillingen som rettsfullmektig gjelder det krav om norsk statsborgerskap.

Av Trygderettens 62 ansatte var det 53 prosent kvinner og 47 prosent menn per 31.12.2016. Innen rettsmedlemsgruppa var det 42 prosent kvinner og 58 prosent menn. I 2015 var det til sammenligning 32 prosent kvinner og 68 prosent menn i rettsmedlemsgruppa. Blant rettsfullmektigene var andelen menn og kvinner fordelt likt. Blant det øvrige personalet (økonomi, personal, arkiv, IT, kontortjenester mv.), er det 59 prosent kvinner og 41 prosent menn, og for kontorfunksjonærer 100 pst. kvinner.

Lønnsnivået innenfor de ulike stillingskategoriene er det samme for kvinner og menn og alle har samme arbeidstid. Det er en lik andel kvinner og menn som er deltidsansatt.

2.6.3.2 Aldersprofil

Tabell 8- Aldersprofil

PR. 31.12.16	<30 år	31-40 år	41-50 år	51-54 år	55-61 år	62 -64 år	65-66 år	>67 år	SUM
Sum antall	4	8	10	6	19	6	7	2	62
%-vis	6 %	13 %	16 %	10 %	31 %	10 %	11 %	3 %	100 %
Ant. kvinner	2	3	6	2	14	3	3	0	33
Ant. menn	2	5	4	4	5	3	4	2	29

Innleide medarbeidere på pensjonistvilkår er ikke medtatt.

Ved utgangen av 2016 var 24 pst. av de ansatte 62 år eller eldre. Dette innebærer at seniorpolitiske tiltak fortsatt er nokså merkbare i Trygderetten. Blant Trygderettens rettsmedlemmer er gjennomsnittsalderen 58 år (2015: 61 år), mens den for rettsfullmektigene er 34 år. Ni av virksomhetens ansatte (14 pst.) er eldre enn 65 år.

Tabell 9 - Pensjoneringsalder

Trygderetten pr. 31.12.16	2016	2015	2014	2013	2012
Antall som har gått av med alderspensjon	4	4	2	1	2
Gjennomsnittlig pensjoneringsalder	67	67	68	70	65

Siste 5 år har 13 ansatte gått av med alderspensjon i Trygderetten. 10 av disse har vært rettsmedlemmer og gjennomsnittlig pensjoneringsalder har i perioden vært 67 år. Den gjennomsnittlige pensjoneringsalder i Trygderetten er noe høyere enn i staten for øvrig.

I 2016 gikk fire ansatte av med alderspensjon, trygderettens leder, to rettsmedlemmer og en ansatt i administrasjonsavdelingen.

I perioden 2012-2017 vil nær halvparten av de faste rettsmedlemmene i Trygderetten ha gått av med alderspensjon og blitt erstattet av nye rettsmedlemmer.

2.6.3.3 IA og sykefravær

Trygderetten har siden begynnelsen av 2000-talet vært en IA-bedrift. Gjeldende avtale med NAV Arbeidslivssenter Oslo, om et inkluderende arbeidsliv, er inngått for perioden 2014-2018. Aktivitets- og resultatmål i denne avtalen er mer eller mindre uforandret fra tidligere år.

Utdrag av Trygderettens resultatmål som IA-bedrift:

- Trygderettens sykefravær skal ikke være høyere enn 5 prosent.
- Vi skal beholde medarbeidere med redusert funksjonsevne - helt eller delvis - fram til ordinær pensjonsalder, ved bl.a. å tilby tilrettelegging av det fysiske og psykososiale arbeidsmiljøet.
- Vi skal ha en positiv holdning til å tilby muligheter for graderte stillingsandeler.
- Vi skal ha en positiv holdning til å tilby praksisplass til personer som NAV har avklart.
- Trygderetten har som mål å ha en høy gjennomsnittlig pensjoneringsalder.

Tabell 10 - Sykefravær

Trygderetten pr. 31.12.16	2016	2015	2014	2013	2012
Egen- og legemeldt sykefravær	5,8 %	4,3 %	4,6 %	6,2 %	8,1 %

Trygderetten hadde i 2016 et sykefravær på 5,8 pst. Dette er 1,5 prosent høyere enn i 2015 og det samme som det gjennomsnittlige sykefraværet siste 5 år. Sykefraværet er 0,8 pst. høyere enn vårt delmål i IA-avtalen som er satt til mindre enn 5 pst.

Oppfølging av Trygderettens sykefravær er fast agenda i møter med arbeidsmiljøutvalget.

3. Årets aktiviteter og resultater

3.1 Mottatte ankesaker

Trygderetten har liten innflytelse av saksinngangen. Antallet ankesaker til Trygderetten avhenger av flere forhold, eksempelvis:

- Antall vedtak om pensjons- og trygdeytelser
- Avslagshyppighet i forvaltningen
- Klage tilbøyelighet
- Utfallet i klageomgangen i forvaltningen
- Anketilbøyelighet
- Andel omgjøringer under ankeforberedelsen for Trygderetten
- Restansesituasjonen i NAV Klageinstans
- Ressurssituasjonen i NAV Klageinstans
- Eventuelle endringer i Trygderettens kompetanseområde.
- Regelendringer

Av de ovennevnte forhold som påvirker saksinngangen har nok særlig ressursituasjonen og prioriteringer hos ankemotpartene hatt avgjørende betydning for saksinngangen til Trygderetten de siste årene.

Saksinngangen har svingt betydelig de siste fem årene, se pkt. 3.1 s. 15. Tabellen viser også antall saker vi får fra de ulike ankemotpartene. Ca. 85 pst. av ankesakene som Trygderetten mottar, gjelder anke over vedtak som er truffet av Arbeids- og velferdsetatens organer, der NAV Klageinstans er ankemotpart. Trygderetten behandler også ankesaker som gjelder retten til offentlig tjenstepensjon. I disse sakene er ankemotparten offentlige tjenstepensjonsordninger, som enten er administrert av Statens pensjonskasse, av livsforsikringsselskaper, eller av kommunale pensjonskasser. Trygderetten behandler imidlertid ikke avgjørelser i tilknytning til private tjenstepensjonsordninger.

For at Trygderetten skal kunne planlegge sin saksavikling best mulig, følger Trygderetten saksutviklingen nøye og anslår hvilken saksinngang som kan forventes det enkelte år i virksomhetens virksomhetsplan. Trygderetten innhenter produksjonsprognoser fra NAV Klageinstans og fra SPK; som for tiden er de «største» ankemotpartene.

Fra 2012 til 2015 steg saksinngangen fra 2 565 til 4 283 ankesaker. For første gang på 5 år opplevde Trygderetten synkende saksinngang fra NAV i 2016. Dette var imidlertid som forventet og i samsvar med de prognoser som ble innhentet for 2016. I 2016 mottok Trygderetten 745 færre saker enn året før.

Tabell 11 - Fordeling mottatte ankesaker pr ankemotpart siste 5 år

Mottatte anker pr ankemotpart	2016	2015	2014	2013	2012
NAV Klageinstans	3 016	3 894	3 275	2 695	2 301
HELFO	43	48	37	89	63
Kommunal Landspensjonskasse	79	99	85	60	103
Statens pensjonskasse (SPK)	368	226	207	84	61
Andre	32	16	27	47	37
SUM	3 538	4 283	3 631	2 975	2 565

Tabell 12 - %-vis fordeling mottatte ankesaker pr ankemotpart siste 5 år

%-vis fordeling av anker pr ankemotpart	2016	2015	2014	2013	2012
NAV Klageinstans	85 %	91 %	90 %	91 %	90 %
HELFO	1 %	1 %	1 %	3 %	2 %
Kommunal Landspensjonskasse	2 %	2 %	2 %	2 %	4 %
Statens pensjonskasse (SPK)	10 %	5 %	6 %	3 %	2 %
Andre	1 %	0 %	1 %	2 %	1 %
SUM	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

3.2 Behandlede ankesaker

I Prop.1S (2015-2016) side 101 slås det fast at det er et sentralt mål for Trygderetten å avgjøre sakene, slik at restansene bygges ned og gjennomsnittlig saksbehandlingstid holdes på et forsvarlig nivå.

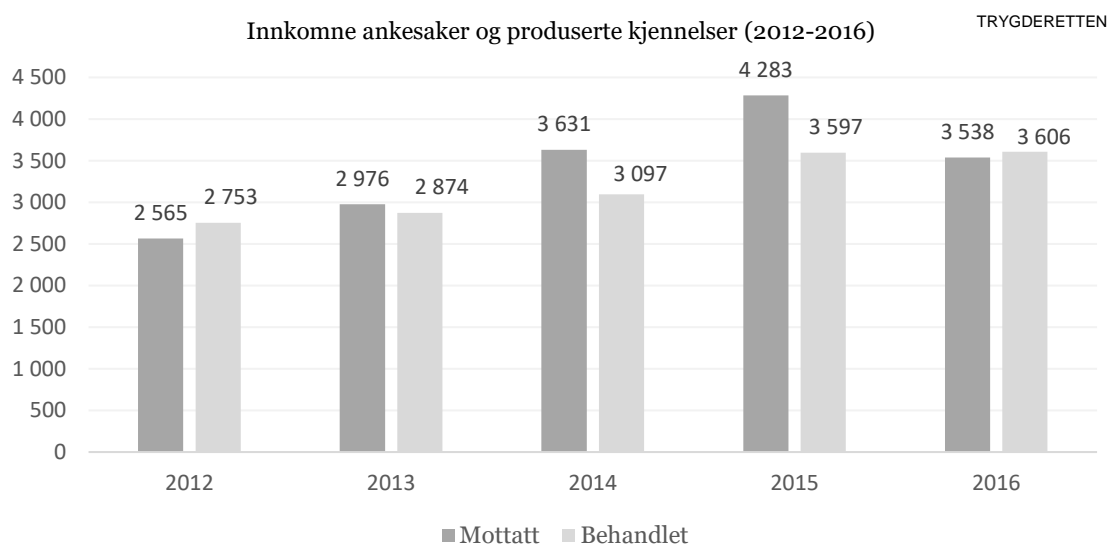
I figur 1 nedenfor er det inntatt en oversikt over saksinngangen og behandlede ankesaker i de siste fem år.

Produksjonen har økt vesentlig fra 2012, særlig i 2015 med en økning på 500 saker til en årsproduksjon på 3 597. Produksjonen har holdt seg på samme nivå i 2016 da det ble produsert 3 606 saker.

Trygderetten har opprettholdt en høy produksjon i et år hvor bemanningssituasjonen har vært utfordrende. Eksempelvis nevnes at vi har hatt vakante stillinger i rettsfullmektiggruppa (se punkt 3.14), at det har vært en produksjonsnedgang fordi flere erfarne rettsmedlemmer har sluttet og nyansettelser. Vi har hatt flere ansettelsesprosesser som har lagt beslag på mye tid for de dommerne som har deltatt i disse.

Trygderetten ansatte høsten 2016 tre midlertidige rettsmedlemmer for å kompensere for det produksjonstap som fulgte av å ha vakante rettsfullmektigstillinger.

Figur 1 - Utvikling innkomne ankesaker og produserte kjennelser siste 5 år

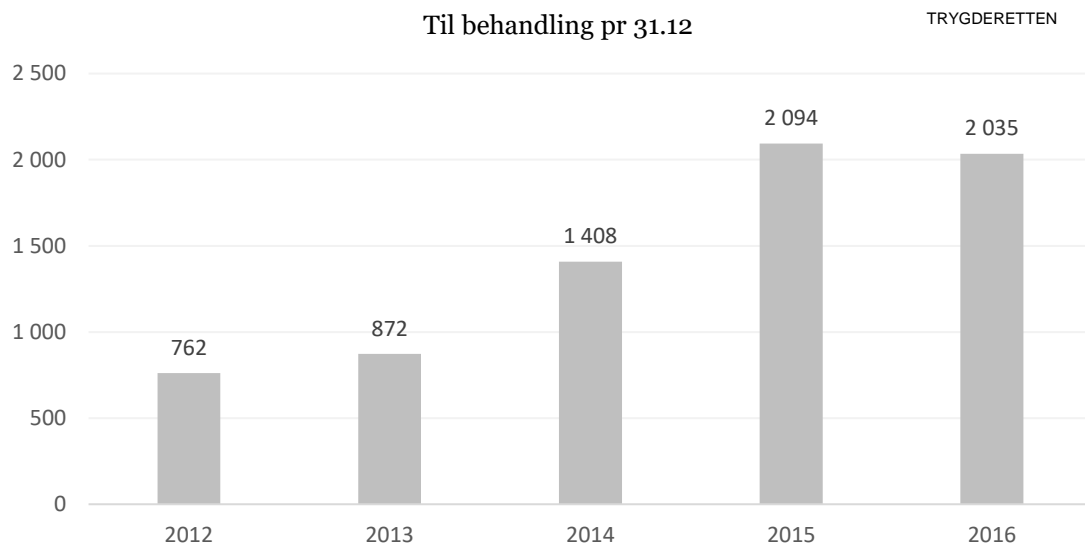

3.3 Saksbeholdning

I Prop.1S (2015-2016) side 101 oppstilles som et sentralt mål for 2016 å bygge ned restansene. Av tildelingsbrevets punkt 2.1 fremkommer det dessuten at vi skal rapportere på antall restanser.

Begrepet restanser brukes i en litt annen betydning i Trygderetten enn i annen offentlig virksomhet, der restanser ofte betegner saker som ikke er avgjort i løpet av en viss tid, gjerne tre måneder. I Trygderetten betegner den imidlertid enhver sak som ennå ikke er avgjort, uansett om den bare er én dag gammel. Trygderetten vil derfor alltid ha en viss restansmengde.

Figur 2 - Utvikling saksbeholdning siste 5 år

Restansene har steget siden 2012 for å nå en topp i 2015 på 2 094 saker. Stigningen skyldes i all hovedsak at saksinngangen steg mye i 2014 og 2015. NAV Klageinstans fikk i denne perioden ekstra midler og kunne øke sin produksjonskapasitet. Trygderetten har på den annen side hatt tilnærmet samme antall rettsmedlemmer i disse årene.

Det har vært en produktivitetsøkning i avsagte saker pr år for rettsmedlemmene i Trygderetten i perioden fra 2012- 2016, men ikke nok for å demme opp for den store økningen av saker i perioden.

Ved utgangen av 2016 hadde Trygderetten 2 035 ubehandlede saker. Selv om det samlede tallet på restanser fortsatt er høyt, er det nærmest likt måltallet på 2000 i virksomhetsplanen for 2016. Tendensen med stadig høyere restansetall er snudd. Fra 2015 til 2016 ble saksbeholdningen redusert med 59 saker.

Saksbeholdningens størrelse, men ikke minst dens alder vil ha betydning for hvordan saksbehandlingstiden utvikler seg, se nærmere under 3.4 Saksbehandlingstid.

3.4 Saksbehandlingstid

Det framgår at Prop.1 S (2015-2016) side 101 at saksbehandlingstiden skal holdes på et forsvarlig nivå. I tildelingsbrevet pkt.2.1 oppstilles det et krav om at 90 pst. av sakene i Trygderetten skal behandles innen seks måneder og at gjennomsnittlig saksbehandlingstid ikke overstiger fire måneder. Det er videre et krav om at ingen saker skal bli over 9 måneder.

Figur 3 viser utviklingen av gjennomsnittlig saksbehandlingstid i de siste fem årene.

I 2012 hadde Trygderetten en gjennomsnittlig saksbehandlingstid på 4,1 måneder. I 2013 var saksbehandlingstiden på 3,1 måneder, den laveste siden begynnelsen av 2000-tallet.

Fra 2014 steg saksbehandlingstiden igjen, men holdt seg under målsettingen på 4 måneder. Fra 2015 derimot er målet om saksbehandlingstid ikke nådd og den endte på 5 måneder og har steget ytterligere til 6,9 i 2016.

I 2016 ble ca. 33 pst. av sakene behandlet innen seks måneder, noe som er 37 pst. lavere enn i 2015 og 57 pst. lavere en Trygderettens målsetning.

Saksinngangen har vært høy i 2014 og 2015, noe som medførte at saksbeholdningen ved inngangen til 2016 var høy. Selv om sakinngangen er noe lavere i 2016 enn i de to foregående år, var den totale saksbeholdningen tilnærmet lik ved starten og utgangen av 2016.

Saksbeholdningen var på slutten av 2016 sammensatt av ankesaker av ulik alder og det var et høyt innslag av gamle saker. Det hadde over tid utviklet seg uheldige forskjeller i saksbeholdningens sammensetting mellom fagavdelingene og mellom administratorer.

I «Lederens beretning» omtales tiltak som ble satt i verk for å sikre en enhetlig prioritering av de eldste sakene. Alle de eldste sakene i Trygderetten ble samlet og ordnet i en kø etter alder. Alle medarbeiderne arbeidet uavhengig av avdelingstilhørighet med å behandle disse sakene i tidsmessig rekkefølge.

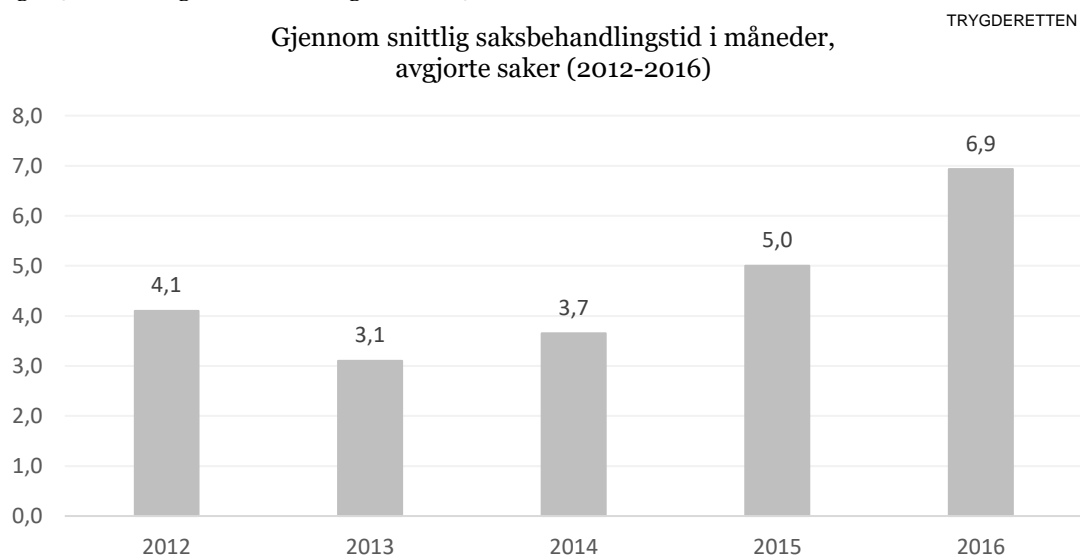
Tiltaket har på kort sikt ført til at de ankende parter som har ventet lengst på en avgjørelse, har blitt prioritert og at det har skjedd en utjevning av forskjellig saksbehandlingstid mellom avdelingene og administratorer. Tiltaket har også ført til at det har blitt avsagt veldig mange kjennelser med lengre saksbehandlingstid enn ni måneder i 2016 og at gjennomsnittlig saksbehandlingstid ble 6,9 måneder for hele året i 2016.

Trygderetten har ikke nådd målene om saksbehandlingstid i 2016. Det ble i årsrapporten for 2015 varslet om at saksbehandlingstiden ville fortsette å øke i 2016. Utviklingen har således vært som forutsatt, se eksempelvis vurdering av framtidsutsikter i årsrapporten for 2015.

Kravene til saksbehandlingstid er de samme i tildelingsbrevet for 2017 som for 2016. Prioriteringen av de eldste sakene vil fortsette i 2017 og vil medføre en høy gjennomsnittlig saksbehandlingstid i årets første måneder. På sikt vil en slik «pleie» av saksbeholdningen føre til at denne blir mer homogen og yngre.

All den tid saksinngangen tegner til å være like høy i 2017 som i 2016, bemanningen er tilnærmet lik i 2017 som i 2016 og vi skal gjennomføre en flytteprosess, er det vanskelig å tenke seg en gjennomsnittlig saksbehandlingstid særlig kortere enn 7 måneder på årsbasis i 2017.

Figur 3 - Utvikling saksbehandlingstid siste 5 år

Tabell 13 - Utvikling kjennelser avsagt senere enn 9 mnd - siste 5 år

Trygderetten	2016	2015	2014	2013	2012
Kjennelser avsagt senere enn 9 måneder - mål = 0	621	72	18	15	55

Tabell 14 - Utvikling kjennelser avsagt senere enn 12 mnd - siste 5 år

Trygderetten	2016	2015	2014	2013	2012
Kjennelser avsagt senere enn 12 måneder - mål = 0	49	2	2	3	7

621 saker ble i 2016 over 9 måneder gamle (2015:72) og 49 (2015:2) saker ble over 12 måneder gamle.

At Trygderetten avsa så mange saker som var over 9 måneder gamle skyldes flere forhold, betydningen av den høye saksbeholdningen og alderssammensetningen av denne er allerede nevnt. Tiltaket som ble iverksatt for å utjevne ulike saksbehandlingstider og ta de gamle sakene først har naturligvis også ført til at flere saker er avsagt med mer enn ni måneders saksbehandlingstid.

3.5 Andelen grunngitte kjennelser

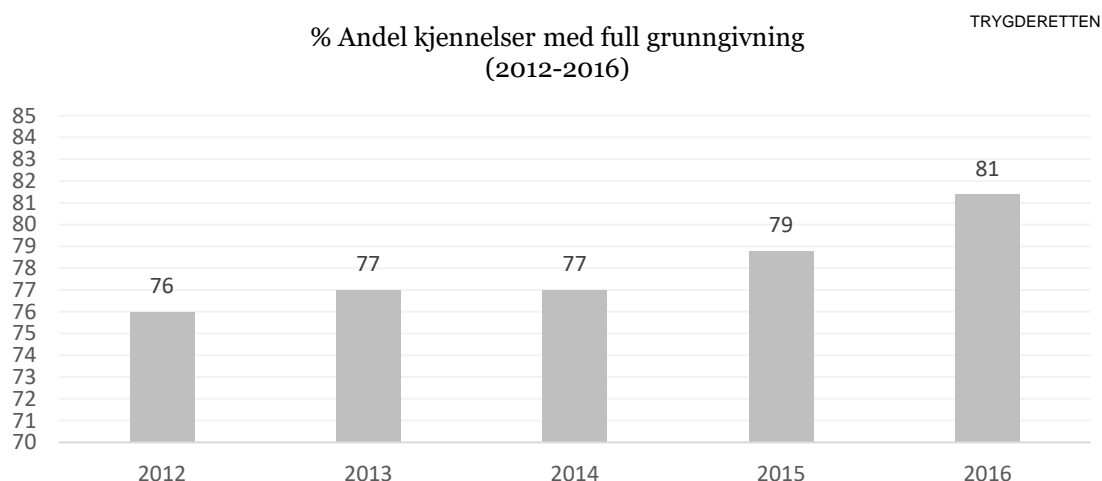
Det følger av tildelingsbrevet at andelen fullt grunngitte kjennelser skal være minst 70 pst.

En for stor andel kjennelser med forenklet grunngivning kan være uheldig av hensyn til publikums opplevelse av rettssikkerhet i Trygderetten. Det har også vært et ønske om grunngitte kjennelser fra blant annet domstolene. Trygderettens primære oppgave er å treffe avgjørelser i enkeltsaker. Men det er også et mål å søke og trekke opp retningslinjer for fremtidig praksis.

Lovens hovedregel er at Trygderettens kjennelser skal begrunnes. Hvis retten enstemmig finner at anken ikke kan føre frem og resultatet av kjennelsen ikke antas å få betydning utover foreliggende sak, var det inntil 1. januar 2004 lovhjemmel for at retten kunne unnlate å gi begrunnelse. Denne adgangen ble fra samme dato opphevet og erstattet med adgang til å bruke forenklet grunngivning. Dermed skal det gis en begrunnelse i alle saker, enten forenklet eller full grunngivning. Alle som har hatt en ankesak i Trygderetten får dermed en grunngett kjennelse, de fleste i form av en kjennelse med fullstendig grunngivning.

Alle saker som avsies til gunst for den ankende part, skal ha full grunngivning.

Figur 4- Utvikling andel grunngitte kjennelser siste 5 år

I 2016 ble det avsagt 2 936 kjennelser (81 pst.) med full grunngivning i Trygderetten og 670 kjennelser med forenklet grunngivning.

3.6 Antall saker avsagt med fem medlemmer

Det følger av tildelingsbrevets 2.2. at Trygderetten skal rapportere om antall saker som settes med fem medlemmer. Hvis ikke annet er bestemt settes retten normalt med 2 medlemmer i den enkelte ankesak.

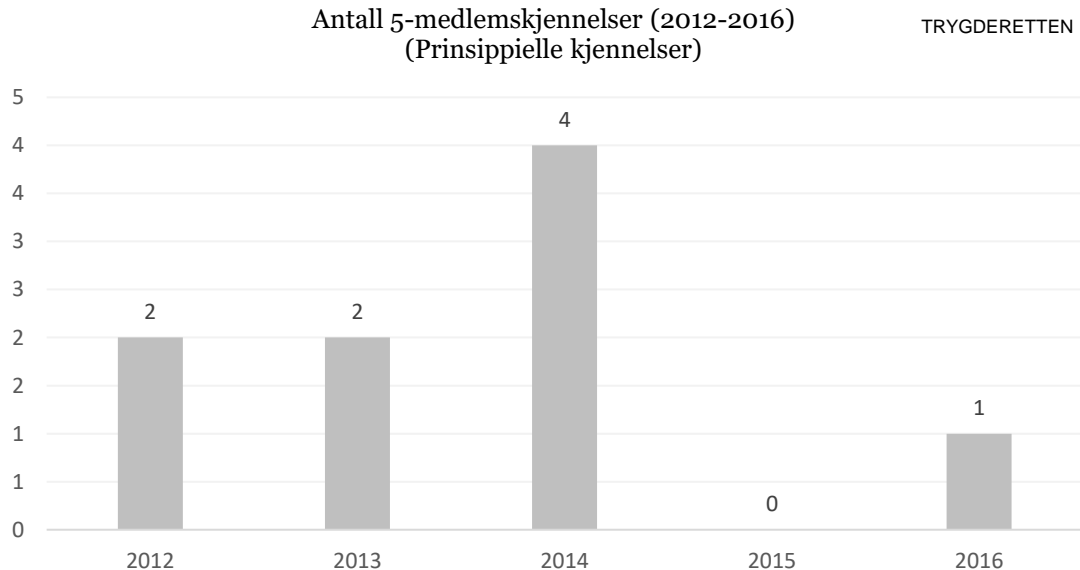
Retten settes med tre medlemmer hvis:

- Sakens art tilsier at retten i tillegg bør settes med et juridisk kyndig medlem, et medisinsk kyndig medlem eller et attføringskyndig medlem.
- Når retten opprinnelig er satt med to medlemmer, men det viser seg at det ikke er enighet om utfallet av saken.
- Når saken reiser vanskelige retts- eller bevissspørsmål eller når Trygderettens leder bestemmer det.

I de tilfellene hvor det må antas at rettens avgjørelse kan bli bestemmende for praksis på et saksområde, kan retten settes med fem medlemmer. Spørsmål om å sette retten med fem medlemmer, avgjøres av Trygderettens leder. Alle medlemmene i en slik rett skal være faste rettsmedlemmer.

Trygderetten skal prioritere arbeid med å avsi prinsipielle kjennelser (fem-medlemskjennelser) som vil være retningsgivende for Arbeids- og velferdsetaten og for Trygderetten selv.

Figur 5 - Utvikling antall 5-medlemskjennelser siste 5 år

I 2016 ble det avsagt ni 3-medlemskjennelser og en 5-medlemskjennelse. Resyme fra disse kjennelsestypene er i anonymisert form gjengitt i punkt 3.17 - Blikk på saksbunken.

Av brukerundersøkelsen vi gjennomførte ovenfor ankemotpartene og av SINTEF-rapport av 1. juni 2016 «Omgjøring av vedtak i NAV og i Trygderetten» framkom behov for at Trygderetten skulle avsi flere retningsgivende kjennelser.

Avgjørelser der retten har vært satt med fem medlemmer har stor rettskildemessig vekt og virker praksiskoordinerende internt i Trygderetten og i forvaltningen. Trygderetten vil i 2017 ha som mål å avsi flere slike kjennelser. Trygderetten kan selv ta initiativ til å sette retten med fem medlemmer, men i mange tilfelle skyldes utvidet rettssammensetting en henvendelse fra ankemotparten. Trygderetten vil i framtiden ønske et samarbeid med ankemotpartene for å identifisere sprik i forvaltningens og i Trygderettens praksis som kan avklares gjennom en retningsgivende kjennelse.

3.7. Kvalitetssikring og intern koordinering av praksis

Krav om kvalitetssikring og intern koordinering av praksis framkommer av tildelingsbrevets punkt 2.4.

Retningsgivende kjennelser med fem eller tre medlemmer gir som nevnt ovenfor føringer for forvaltningen, men selvfølgelig også for Trygderettens praksis. Det er også en rekke andre tiltak som skal sikre at vår praksis er så enhetlig som mulig. Eksempelvis nevnes:

Gjennom to databaser, ankebasen som inneholder kjennelsesresymene og kjennelsesbasen som inneholder fulltekstversjonene av samtlige kjennelser tilbake til 1990-tallet, har dommerne enkel tilgang til rettskildematerialet som Trygderettens praksis representerer. I det løpende arbeidet med ankesakene, søkes det regelmessig i databasene for å finne praksis i lignende saker.

Avsagte dommer og utvalgte kjennelser omtales på ukentlige ledermøter, avdelingsmøter og møter for de fagkyndige. Det er videre retningslinjer for å melde fra om saker som kan være egnet for å settes med tre eller fem medlemmer.

Virksomheten har også faglige møter og seminarer hvor ulike temaer tilknyttet praksiskoordinering er svært sentrale. På enkelte områder gjøres det systematiske gjennomganger og analyser av et større antall kjennelser.

Arbeidet med praksis koordinering er videre sentralt i flere av Trygderettens interne arbeidsgrupper. Arbeidsgruppene har primært følgende arbeidsområder:

- Vedlikehold og videreutvikling av Trygderettens "Veileder for saksbehandlingen", som er et dokument som gir en samlet oversikt over saksgang og saksbehandling i Trygderetten. Arbeidsgruppen foretar en årlig justering i tråd med lovendringer eller endringer i rutiner m.m.
- Innblikk: Regelmessig presentasjon av avsagte kjennelser som antas å være av allmenn interesse ved blant annet å oppsummere praksis, klargjøre lovforståelse, være særlig betegnende for feltet eller som behandler nye rettsspørsmål.
- Vedlikehold og videreutvikling av Rettskildehjelpen, som er en samling av sentrale kjennelser fra Trygderetten, samt dommer fra Høyesterett og lagmannsrettene på trygderettsområdet.
- Av andre praksiskoordinerende tiltak nevnes et felles opplæringsopplegg for nytilsatte dommere og rettsfullmektiger i Trygderetten.

3.8. Muntlig saksbehandling

Departementet gir i tildelingsbrevets pkt. 2.3 uttrykk for at muntlig saksbehandling skal videreføres i 2016.

Etter lovens hovedregel behandler Trygderettens sakene på bakgrunn av skriftlig framstilling fra partene, men kan beslutte muntlig behandling hvor det avholdes rettsmøte der partene er tilstede.

Partene kan begjære muntlig saksbehandling etter § 19 i lov om anke til Trygderetten. Retten kan beslutte muntlig saksbehandling hvis «særlige grunner» taler for det. Trygderetten får 5-10 slike begjæringer pr år. Alle begjæringene blir vurdert, men retten kan også beslutte muntlig saksbehandling av eget tiltak. Den hyppigste avslagsgrunnen er at ankesaken har vært tilstrekkelig opplyst i de skriftlige dokumentene eller at en muntlig saksbehandling ville medført en vidløftiggjøring av saken.

Det har vært besluttet muntlig saksbehandling i flere saker i femårsperioden, men disse sakene har bortfalt enten fordi at ankemotparten har omgjort vedtaket eller at den ankende part har trukket anken etter at det er besluttet muntlig saksbehandling.

I årene fra 2012 og til og med 2016, er tre saker avgjort ved muntlig saksbehandling i Trygderetten, og en av disse ble avgjort i 2016.

3.9. Oversikt over sakstyper

Fordelingen av saker pr saksområde i 2016 er tilnærmet lik fordelingen i 2015 med ett unntak - gruppen «Annet» er økt. I denne kategorien inngår blant annet saker som gjelder tilbakekreving av feilutbetalt stønad og saker om offentlig tjenstepensjon fra KLP og SPK. Av tabell 11 som viser saksfordelingen pr ankemotpart i 2016, ser vi antallet saker fra KLP har blitt noe redusert i 2016, mens inngangen av saker fra SPK har økt betydelig. Økningen av saker som er kategorisert i gruppen annet er nok sannsynligvis saker fra SPK og saker om tilbakekreving.

Saker vedrørende arbeidsavklaringspenger og uføreytelser er de to klart største sakstypene i Trygderetten, og de utgjør til sammen ca. 30 pst. av de totalt innkomne ankesaker til Trygderetten i 2016.

Tabell 15 %-vis antall saker fordelt på sakstyper siste 5 år

%-vis fordeling pr sakstype	2016	2015	2014	2013	2012
Dagpenger	5 %	5 %	4 %	4 %	8 %
Sykepenger	7 %	8 %	6 %	7 %	7 %
Arbeidsavklaringspenger	15 %	15 %	9 %	12 %	10 %
Ytelser under medisinsk rehabilitering	5 %	5 %	6 %	9 %	9 %
Grunn- og hjelpestønad	4 %	3 %	4 %	4 %	6 %
Enslig forsørger	2 %	2 %	3 %	3 %	1 %
Pensjonsberegning	3 %	5 %	4 %	3 %	2 %
Yrkesskader	7 %	8 %	9 %	11 %	10 %
Uføretrygd	14 %	16 %	20 %	13 %	10 %
Annet *	38 %	33 %	35 %	34 %	35 %
SUM	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Andelen saker vedrørende arbeidsavklaringspenger til Trygderetten har hatt en stigende trend de siste fem år, men den har flatet ut fra 2015 til 2016. For uføreytelser så steg andelen de første årene av 5 års perioden og nådde sin foreløpige topp i 2014 med 20 pst. av saksinngangen. I de siste 2 år snus trenden og antallet saker er fallende. For de andre sakstyper er det kun marginale endringer de siste 5 år.

Tabell 16 Antall saker fordelt på sakstyper siste 5 år

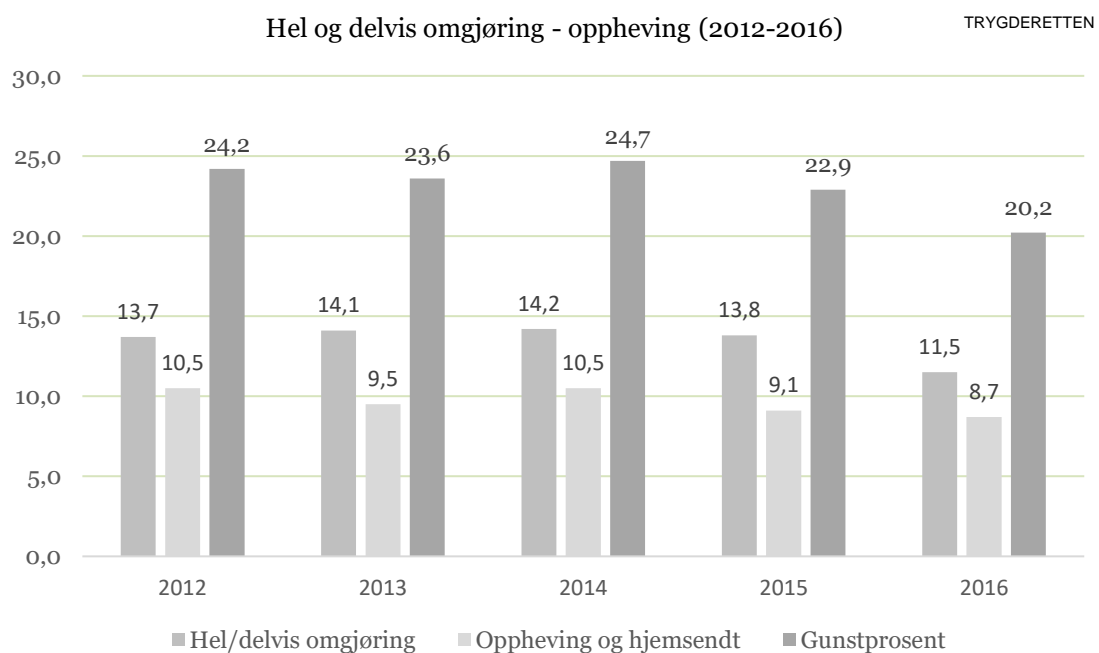
Mottatte anker pr sakstype	2016	2015	2014	2013	2012
Dagpenger	196	208	129	118	204
Sykepenger	267	344	215	220	188
Arbeidsavklaringspenger	523	657	313	357	259
Ytelser under medisinsk rehabilitering	170	223	214	260	234
Grunn- og hjelpestønad	126	144	136	125	154
Enslig forsørger	64	80	115	76	38
Pensjonsberegning	94	196	154	100	61
Yrkesskader	235	327	339	322	267
Uføretrygd	484	703	733	388	256
Annet	1 379	1 401	1 283	1 010	904
SUM	3 538	4 283	3 631	2 976	2 565

* Sakene som er omfattet av «Annet» i figurene under, inkluderer blant annet saker som gjelder tilbakekreving av feilutbetalt stønad og saker om offentlig tjenstepensjon i KLP og Statens pensjonskasse.

3.10 Resultat av ankebehandlingen

Trygderettens behandling av et vedtak kan få fem utfall. Saken kan avvises uten at Trygderetten tar stilling til realiteten i saken. Dersom Trygderetten tar stilling til sakens realitet kan vedtaket enten stadfestes, eller vedtaket kan omgjøres, helt eller for en del av vedtaket. Det fjerde alternativet er at Trygderetten kan oppheve og henvise saken til ny behandling i vedkommende etat. Det femte alternativet, som er kommet inn i loven fra april 2016, er at Trygderetten kan henvise saken uten å oppheve det påankede vedtak. Alternativ fire og fem benyttes i tilfelle der retten finner at saken ikke er godt nok opplyst fra forvaltningens side.

Figur 6 - Resultat av ankebehandlingen siste 5 år

I ca. 76-80 pst. av sakene blir resultatet at vedtaket stadfestes. Denne andelen har holdt seg nokså stabil siden begynnelsen av 2000-tallet, og det er heller ikke store svingninger i forholdet mellom omgjøring og oppheving de siste år. I 2016 ble 20,2 pst. av de overprøvede vedtakene endret i favør av den ankende part. Videre ble 11,5 pst. av sakene hel/delvis omgjort, mens 8,7 pst. av sakene ble opphevet og henvist.

3.11 Trygdesaker i de alminnelige domstolene

Begge parter har adgang til å få prøvd Trygderettens avgjørelse i lagmannsretten hvis de ikke er fornøyd med resultatet i saken. Med få unntak er det bare den private part som bringer saken inn for lagmannsretten.

Tabell 17 - Trygdesaker behandlet i lagmannsretten siste 5 år

Trygdesaker behandlet i lagmannsretten	2016	2015	2014	2013	2012
Antall dommer	55	50	57	39	37
- Staten frifunnet	37	40	40	31	25
- Kjennelse opphevet/kjent ugyldig	18	10	17	8	12

Ca. 30 prosent av dommene i 2016 resulterte i at Trygderettens kjennelse ble kjent ugyldig eller opphevet. Dette er omtrent gjennomsnittet for de siste 15 årene.

Tabell 18 Trygdesaker behandlet i Høyesterett siste 5 år

Trygdesaker behandlet i Høyesterett	2016	2015	2014	2013	2012
Antall dommer	2	1	3	1	2
- Staten frifunnet	1	1	1	0	1
- Kjennelse opphevet/kjent ugyldig	1		2	1	1

Lagmannsrettene er i svært få saker uenig i Trygderettens lovforståelse, men har i enkelte saker vurdert den konkrete rettsanvendelsen annerledes enn Trygderetten. Dette kan ha sammenheng med at det for lagmannsretten er framlagt nye opplysninger, samt at lagmannsretten til dels har utvist et noe mer liberalt skjønn. Alt i alt blir Trygderettens kjennelse den endelige avgjørelse i ca. 98 prosent av de saker Trygderetten avgjør. Trygderetten følger utviklingen i saker som behandles i domstolene nøye og vurderer løpende eventuelle konsekvenser for praksis og saksbehandling.

3.12. Informasjon om kjennelser på Trygderettens nettsider

I tildelingsbrevet pkt. 2.5 fastsettes at Trygderetten skal publisere et utdrag av kjennelser av generell interesse på sine nettsider.

Trygderetten tilstreber å publisere alle sine fullt grunngitte kjennelser i anonymisert form på sine hjemmesider www.trygderetten.no, og vi publiserer de samme anonymiserte kjennelsene på LOVDATA.

I 2016 har vi imidlertid hatt store restanser i forhold til vårt anonymiseringsarbeid. Vi anonymiserer kjennelser i den rekkefølge de blir avsagt, men prioriterer å anonymisere prinsipielle og retningsgivende kjennelser. Dersom noen henvender seg til Trygderetten og etterspør kjennelser som ikke er anonymisert, bestreber arkivet seg på å ta slike saker utenom tur.

Når det gjelder publiseringen av våre kjennelser på hjemmesiden og på LOVDATA, har Trygderetten et betydelig forbedringspotensial. Det vil bli satt i verk tiltak for å komme a jour med dette arbeidet i 2017.

3.13 Brukerundersøkelse

Trygderetten har i 2016 gjennomført en brukerundersøkelse mot ankemotpartene. Tilsvarende undersøkelser har vært gjennomført i 2002 og 2009.

Resultatet av besvarelsene viser at ankemotpartene i hovedsak mener at kvaliteten på Trygderettens kjennelser er på samme nivå som i 2009.

Det som skiller årets undersøkelse fra de tidligere, er at Trygderetten har bedt ankemotpartene vise til konkrete avgjørelser de mener er uriktige eller i strid med praksis. I besvarelsene er det følgelig vist til en rekke kjennelser på ulike områder.

Trygderetten skal følge opp besvarelsene på flere måter. I første omgang gjøres dette ved at saker på utvalgte områder gjennomgås. Videre har Trygderetten invitert leder av NAV Klageinstans, til å presentere klageinstansens hovedsynspunkter i brukerundersøkelsen for Trygderettens ansatte i januar 2017.

3.14 Rettsfullmektigbemanningen i 2016

Trygderettens leder ansetter etter trygderettslovens § 3 fjerde ledd rettsfullmektiger. Lederen bestemmer også hvor mange fullmektiger Trygderetten skal ha.

Rettsfullmektigstillingene er opplæringsstillinger som er modellert etter dommerfullmektigstillingene i de alminnelige domstoler. Dette er åremålsstillinger av tre års varighet med mulighet for forlengelse i ytterligere to år. Praksis som rettsfullmektig teller ved søknad om advokatbevilling på linje med dommerfullmektigpraksis.

Rettsfullmektigene utfører de samme oppgaver for de faste rettsmedlemmene i Trygderetten, men kan ikke delta i avgjørelsen av saker der retten er satt med fem medlemmer. Rettsfullmektigene er tillagt dømmende myndighet og kan i den egenskap ikke instrueres av noen. Trygderetten erstatter tingrettene i det ordinære domstolsystemet.

Da Trygderetten utlyste rettsfullmektigstillinger våren 2015 oppsto det spørsmål om overtallige statsansatte hadde fortrinnsrett til rettsfullmektigstillinger. Slik fortrinnsrett har overtallige ikke til dommerfullmektigstillinger. Trygderetten mente det måtte være unntak også for våre rettsfullmektigstillinger, men Kommunal- og moderniseringsdepartementet var av en annen oppfatning.

Trygderetten valgte å stanse ansettelsesprosessen i påvente av at fortrinnsrettsspørsmålet ble avklart. Slik avklaring skjedde ikke i 2016. Vi hadde ved årets inngang 17 fullmektiger og 11 ved årets slutt. Tre av disse var i permisjon.

Trygderetten valgte høsten 2016 å ansette tre midlertidige dommere for å dempe produksjonstapet vakansene i rettsfullmektiggruppa ellers ville ha medført.

3.15 Personalpolitikk mv.

Trygderettens målsetting er å ha et faglig kompetent og motivert personale som gis mulighet til utvikling og vedlikehold av egen kompetanse og det skal legges vekt på helse, miljø og sikkerhetsarbeid i det daglige arbeidet.

Oppfølging av IA avtale

- Ergometrisk kartlegging/tilrettelegging av den enkelte arbeidsplass etter behov.
- Vernerunde er gjennomført og er fulgt opp/under oppfølging.
- Våren 2016 ble det gjennomført en arbeidsmiljøundersøkelse i Trygderetten i regi av Statens arbeidsmiljøinstitutt.
- Alle ansatte har tilbud om trening i arbeidstiden to ganger pr uke (45 min. pr gang).
- Det er avholdt møter med de tillitsvalgte (4 drøftelsesmøter) og med Arbeidsmiljøutvalget (3 møter), etter fastsatt møteplan.

Arbeidsmiljøkartlegging i 2016

Trygderetten gjennomførte i 2016 en arbeidsmiljøkartlegging i regi av Statens arbeidsmiljøinstitutt (STAMI). Tilsvarende kartlegginger ble også gjennomført i 2005, 2007, 2009, 2011 og 2013.

Årets kartlegging oppnådde en besvarelsesprosent på 77 pst. Dette er høyere enn i 2013, men noe lavere enn i 2011. Arbeidsmiljøkartleggingen har vært til diskusjon i de enkelte avdelinger, i arbeidsmiljøutvalget (AMU) og i Trygderettens ledergruppe. Oppsummert kan det konkluderes med at arbeidsmiljøet i Trygderetten er godt.

Universell utforming

Trygderetten holder til i en bygård fra 1964 i Grønlandsleiret 27. Vi holder til i byggets tredje til åttende etasje. Lokalene er i hovedsak egnet for bevegelses- og synshemmede med behov for universell utforming. Det er montert høyttaler med tale i heiskupeene og tavle med punktskrift. Heisen går imidlertid ikke lenger enn til 7. etasje.

3.16 Kommunikasjon

Trygderettens målsetting er at det skal gis god, konsistent og tilstrekkelig informasjon om Trygderettens virksomhet og avgjørelser. Trygderetten utgir ca. hvert kvartal "Innblikk" - en elektronisk avis på hjemmesiden. "Innblikk" inneholder sammendrag av kjennelser av allmenn eller prinsipiell interesse. Advokater, ankemotparter, media og andre interesserte kan tegne gratis abonnement på "Innblikk" og få elektronisk varsel når ny utgave foreligger.

Trygderetten tilstreber å publisere fullt grunngitte kjennelser i anonymisert form på sine hjemmesider www.trygderetten.no. I 2016 har vi imidlertid hatt store restanser på dette området. Vi prioriterer å anonymisere prinsipielle og retningsgivende kjennelser, ellers blir kjennelsene anonymisert i den rekkefølge de blir avsagt. Dersom noen henvender seg til Trygderetten og etterspør kjennelser som ikke er anonymisert, bestreber arkivet seg på å ta slike saker utenom tur.

Trygderetten publiserer også de fullt grunngitte kjennelsene i anonymisert form på Lovdata.

Trygderetten utarbeider en serviceerklæring som er tilgjengelig for brukerne på nettet. Denne sammen med hjemmesiden på internett, setter oss i stand til å gi en målrettet informasjon til brukergruppene. Det er også utarbeidet en papirversjon av serviceerklæringen som sendes den ankende part, når anken mottas i Trygderetten.

3.17 Leie av kontorlokaler

Høsten 2016 engasjerte Trygderetten Statsbygg til å bistå oss i arbeidet med å inngå ny leiekontrakt. I samråd med Statsbygg har det vært gjennomført et observasjons-studie, workshop med de ansatte, utformet kravspesifikasjon for framtidige lokaler og dernest har Statsbygg annonsert etter lokaler for oss. Det meldte seg 23 tilbydere og nåværende utleier var en av disse. Vi valgte ut 8 av disse tilbudene som samsvarte best med den kravspesifikasjon som var utformet. Nåværende utleiers tilbud oppfylte ikke kravene og vi er blitt kjent med at nåværende utleier har planer om å bygge om vårt lokale til leiligheter.

Ved utgangen av 2016 ble det klarlagt at Trygderetten skal gjennomføre en flytting til nye kontorlokaler i løpet av 2017.

Det vil bli sendt ut konkurransegrunnlag til utvalgte tilbydere og dernest vil det bli gjennomført forhandlinger i februar og begynnelsen av mars 2017. Det må tilstrebes en god planlegging og effektiv gjennomføring av flytteprosessen, slik at produksjonstapet blir minst mulig.

3.18 Blikk på saksbunken

I det følgende inntas resymeer fra enkelte av Trygderettens avgjørelser fra 2016.

Representert i utvalget er den ene kjennelsen som ble avsagt med fem medlemmer, ni prinsipielle kjennelser der retten var satt med tre medlemmer, saken som ble behandlet med muntlig saksbehandling og i 2016, og ellers saker som antas å være av allmenn interesse.

Fem-medlemskjennelsen

Trygderettens kompetanse i sak om refusjon av utgifter til sykehusbehandling i et annet EØS-land. Ankesak nr. 16/00301.

I en tidligere kjennelse hadde Trygderetten kommet til at den ikke hadde myndighet til å behandle spørsmål om refusjon av utgifter til sykehusbehandling i et annet EØS-land. Saken ble senere klaget inn for Sivilombudsmannen som avga sin uttalelse 4. januar 2016, sak 2015/2396. Sivilombudsmannen konkluderte med at tvister etter artikkel 22 i forordning 1408/71 (nå 883/artikkel 20) gjelder en rettighet etter folketrygdloven som faller innenfor Trygderettens myndighetsområde. Konklusjonen var i samsvar med Helse- og omsorgsdepartementet uttalelse i ombudsmannens sak. Retten var enig i Sivilombudsmannens uttalelse og fant at saken ikke skulle avvises. Når det gjaldt realiteten i saken hadde HELFO avslått refusjon fordi søkeren, i henhold til vedtak fra NAV, ikke lenger var medlem av norsk folketrygd. NAVs vedtak var ikke påklaget, og retten la vedtaket til grunn for sin avgjørelse. Eventuell endring av NAVs vedtak om medlemskapsspørsmålet kunne gjelde som gjenopptakelsesgrunn for stønadsvedtaket fattet av HELFO.

Muntlig saksbehandling

Medlemskap i folketrygden. Ankesak nr. 15/02945.

Saken gjaldt spørsmål om en kvinne som tidligere hadde mistet sitt medlemskap i folketrygden på ny hadde ervervet medlemskap. Hun hadde i årene etter at hun mistet medlemskapet oppholdt seg i utlandet mellom fire og fem måneder i året. Retten la til grunn at utenlandsoppholdene var foretatt i forretningsøyemed. Retten fant at kvinnens utenlandsopphold var av en slik lengde at hun hverken kunne anses å ha oppholdt seg eller ha hatt til hensikt å oppholde seg i Norge i minst tolv måneder, jf. folketrygdloven § 2-1 andre ledd. Retten var ikke enig med kvinnen i at medlemskap kunne erverves ved opphold i Norge på minst seks måneder.

Prinsipielle tre- medlemskjennelser

Dokumentasjonskravets betydning for fastsettelse av virkningstidspunktet for grunnstønad på grunn av ekstrautgifter til fordyret kosthold ved diett etter folketrygdloven § 6-3. Ankesak nr. 16/00171.

Retten kom til at virkningstidspunktet kunne settes til tre måneder før kravet ble satt fram. Retten til grunnstønad kan ikke begrenses til perioden som ligger etter tidspunktet for fremleggelse av slik dokumentasjon NAV anser nødvendig. Retten uttalte at det avgjørende er om grunnlaget for å få stønaden var oppfylt på det tidspunktet ytelsen gis

fra. Virkningstidspunktet kan etter ftrl. §§ 22-12 og 22-13 settes opp til tre måneder før kravet ble satt fram. Retten kom til at mannen i denne saken hadde sannsynliggjort at han hadde cøliaki og pådratt seg nødvendige ekstrautgifter til diett fra et tidspunkt før dette. Virkningstidspunktet ble derfor satt til tre måneder før kravet ble satt fram.

Ankesak nr. 16/00834.

I en annen sak behandlet Trygderetten virkningstidspunktet for grunnstønad til en kvinne med hveteallergi som tidligere hadde fått avslag på søknad om denne ytelsen. Det første avslaget var ikke påklagd. Etter ny søknad ble kvinnen tilkjent ytelsen. Retten la til grunn at virkningstidspunktet kunne settes til tre måneder før første krav ble satt fram, da det hadde vært en saksbehandlingsfeil at NAV ikke avventet resultatet av den utredning NAV var informert om at kvinnen var henvist til. Resultater av denne utredningen var grunnlaget for at hun ble tilkjent ytelsen. Retten kom til at det var overveiende sannsynlig at kvinnen hadde hatt hveteallergi og nødvendige ekstrautgifter på grunn av fordyret kosthold ved diett, allerede tre måneder før første gang kravet ble satt fram. Retten anså det tilstrekkelig at hun selv hadde opplyst å ha hatt relevante utgifter fra dette tidspunktet.

Rett til sykepenger for medlem som har inntekt både som arbeidstaker og selvstendig næringsdrivende, jf. folketrygdloven § 8-41. Ankesak nr. 15/03402.

Et mann hadde fått avslag på krav på sykepenger fordi arbeidstakerinntekten alene oversteg inntektstaket i folketrygdloven § 8-10. Dette var i tråd med anvisning i rundskriv til § 8-41. Trygderettens flertall opphevet vedtaket. Retten kom til at rundskrivet ikke var i tråd med gjeldende rett, og viste til at medlemmer med kombinerte inntekter har krav på sykepenger "etter bestemmelsene for arbeidstakere". Retten uttalte at det ikke var tvilsomt at arbeidstakere med flere arbeidsforhold som bare var sykmeldt fra et, ville ha krav på ytelsen selv om inntektstaket var overskredet i det andre. En gradert andel av inntektstaket, foretatt før inntektstaket slo inn, ville begrense retten til sykepenger.

Omregning av uførepensjon fra offentlig tjenstepensjonsordning ved innføring av nytt regelverk. Ankesak nr. 16/00493.

En kvinne hadde hatt uførepensjon fra en kommunal tjenstepensjonsordning siden 2008. Pensjonen ble konvertert til nytt uførepensjonsregelverk for de offentlige tjenstepensjonsordningene med virkning fra 1. januar 2015. I forbindelse med omregningen ble hun sikret en pensjon før skatt som var lik den hun hadde før skatt etter gammelt regelverk. Høsten 2015 ble hennes arbeidsavklaringspenger fra folketrygden stanset. Uføretjenstepensjonen ble da omregnet. Trygderetten kom til samme resultat som klageinstansen. Garantiregelen som ble gitt i forbindelse med konverteringen fra gammelt til nytt regelverk gjaldt bare i forbindelse med konverteringen. Man var utenfor garantiregelens anvendelsesområde dersom det senere skjedde endringer i pensjonsmottakerens ytelser fra folketrygden.

Motregning med foreldede krav ved tilbakekreving av feilutbetaling, jf. statens pensjonskasseloven § 44. Ankesak nr. 16/01275

En kvinne hadde ikke meldt fra om en økning i sin stillingsprosent, og hadde som en følge av det fått utbetalt mer i pensjon enn hun hadde krav på fra Statens pensjonskasse. Deler av tilbakebetalingskravet var foreldet. Trygderetten kom til at den foreldede delen av kravet kunne inndrives gjennom motregning i fremtidig pensjonsutbetaling fra

Statens pensjonskasse etter foreldelsesloven § 26, da kravene sprang ut av samme rettsforhold.

Oppreisning av klagefrist. Ankesak nr. 16/01019

Trygderetten avviste en anke som ble fremmet fire dager etter utløpet av klagefristen. Anken var innkommet etter 1. april 2016. Dette var etter skjæringstidspunktet for når revidert trygderettslov kommer til anvendelse for saksbehandlingen i Trygderetten. Retten kom til at dette ikke fikk virkning for behandlingen i NAV klageinstans da motsatt resultat i praksis hadde innebåret at saken måtte returneres for ny vurdering i klageinstansen. Folketrygdloven slik den lød på tidspunktet for inngivelse av klagen, ble lagt til grunn. NAV Klageinstans hadde i tråd med praksis utviklet i Trygderetten lagt til grunn at en beskjeden oversittelse av ankefristen ikke i seg selv var å anse som en særlig grunn til å gi oppreisning for oversittet ankefrist, jf. Trygderettens kjennelse i ankesak 09/00960. Vedtaket ble stadfestet.

Ankemotpartens mulighet til å kreve gjenopptak av ankesaker avgjort før ikrafttredelse av endringer i trygderettsloven. Ankesak nr. 16/01487

En ankemotpart hadde begjært gjenopptak av en kjennelse som ga den private part medhold i en sak mot pensjonstilbyder, jf. trygderettsloven § 27. Ved endringen i trygderettsloven ble det lovfestet en rett til gjenopptak som var utviklet i Trygderettens praksis. Ved lovfesting ble det bl.a. innført en frist for å kreve gjenopptak og ordningen ble utvidet slik at ikke bare den private part kunne kreve gjenopptak. Retten mente at dersom man med "saker" skulle forstå andre saker enn ankesaker, i dette tilfellet også sak om gjenopptak, ville dette innebære et element av tilbakevirkning overfor en privat part. Dette var et argument for å tolke lovens ordlyd innskrenkende, slik at "saker" i ikrafttredelsesbestemmelsen tolkes som ankesaker og ikke saker om gjenopptak.

Utgangspunktet for fristen når den ankende part begjærer gjenopptak. Ankesak nr. 16/01685.

Den private part i en ankesak begjærte en kjennelse gjenopptatt, jf. trygderettsloven § 27, i kraft fra 1. april 2016. Ankemotpartens påstand om at begjæringen om gjenopptak avvises fra behandling i Trygderetten, ble ikke tatt ikke til følge. Ved endring i trygderettsloven ble det i § 27 fastsatt en frist på seks måneder for å begjære gjenopptak. Fristen er etter sin ordlyd knyttet til kunnskap om forholdet begjæringen bygger på, jf. "ble kjent med". Spørsmålet i saken var hvordan fristen skulle beregnes overfor en privat part som tidligere har hatt en ulovfestet adgang til å kreve gjenopptak uten frist. Lovendringen har innsnevret den private parts adgang til gjenopptak ved at det er innført en seks måneders tidsfrist. For å unngå et element av tilbakevirkning som retten fant uheldig og uhensiktsmessig, kom den til at seks månedersfristen tidligst kan løpe fra 1. april 2016.

Rettslig interesse av endring av uføretidspunktet. Ankesak nr. 15/04206.

En kvinne hadde blitt innvilget uførepensjon fra mai 2012 med uføretidspunktet satt til juni 2001. Hun ønsket å få endret sitt uføretidspunkt til 2010/2011 under henvisning til at hun hadde vært aktiv i årene 2007-2011. Retten avviste ankesaken og viste til at selv om hun skulle få medhold i sin påstand om endret uføretidspunkt, ville dette ikke ha noen betydning for størrelsen på hennes uførepensjon. Ingen av hennes poengttall for de

nevnte årene var høyere enn det framtidige poengtall som var lagt til grunn for beregning av hennes tilleggs pensjon.

Saker av allmenn interesse:

Betydningen av at folketrygdloven ikke var tilgjengelig på samisk. Ankesak nr. 15/01543.

En mann som hadde mottatt uførepensjon fra januar 2001, og alderpensjon fra oktober 2013 hadde satt fram krav om omsorgspoeng første gang i 1999. Han fikk dette for to år tilbake i tid, slik regelverket tilsa. I tilknytning til et nytt krav i 2011 viste han til sameloven med forskrifter, og anførte at han hvis regelverket i folketrygdloven og tilhørende forskrift hadde foreligget på samisk i perioden 1992 til 1996, ville han ha søkt om omsorgspoeng i rett tid. Retten kunne ikke se at samelovens regelverk fikk betydning i saken. I følge samelovens § 3-2 skal lover og forskrifter av særlig interesse for hele eller deler av den samiske befolkning oversettes til samisk. Folketrygdloven med forskrifter er selvsagt av stor viktighet for alle i landet, også for samer. Den kan imidlertid ikke sies å være av særlig interesse for denne delen av befolkningen.

Dekning av utgifter til undersøkelse utenfor egen helseregion. Ankesak nr. 15/02489.

En kvinne fikk ikke medhold i krav om dekning av utgifter til undersøkelse ved et privat laboratorium, jf. folketrygdloven § 5-5. Retten viste til uttalelser i forarbeidene og mente ordlyden måtte tolkes innskrenkende for å unngå at bestemmelsen skulle komme i strid med formålet om å styrke helseforetakets styring av pasienttilbudet innenfor egen helseregion. Det var derfor ikke tilstrekkelig for utgiftsdekning at et annet helseforetak hadde avtale med det private laboratorium som kvinnen hadde benyttet etter henvisning fra lege.

Virkningstidspunkt for refusjon etter folketrygdloven § 5-14 og blåreseptforskriften. Ankesak 15/02202.

Virkningstidspunktet for refusjon var satt til da Helsedirektoratet åpnet for refusjon. En kvinne mente at hun måtte få refusjon fra da hun satte fram sitt refusjonskrav (elleve måneder tidligere). Anken førte ikke fram. Det naturlige utgangspunktet var etter rettens syn at en omlegging av praksis gjaldt framover i tid. Skulle endringen også gjelde bakover i tid, måtte det etter rettens syn være konkrete forhold i omleggingsvedtaket som tilsa dette. Det var ikke tilfelle i denne saken. Retten la også vekt på at hensynet til likebehandling tilsa at virkningstidspunktet for en godkjenning/omlegging ikke ble knyttet til søknaden til en enkelt person.

Sykdom som vesentlig medvirkende årsak til nedsatt arbeidsevne ved vurdering av arbeidsavklaringspenger. Ankesak 15/01787.

En kvinne fremsatte krav om arbeidsavklaringspenger. Kravet ble avslått fordi sykdom ikke ble ansett som den vesentlige årsaken til nedsatt arbeidsevne, jf. folketrygdloven § 11-5. Det ble vist til at manglende språkkunnskaper var hovedårsaken til at hun ikke var i arbeid. Det ble også vist til at hun hadde blitt vurdert til å ha behov for "situasjonsbestemt innsats" fra NAV, noe som innebar at hun ikke var ansett å ha nedsatt arbeidsevne. Kvinnen påberopte at hennes sykdomsplager var hovedårsaken til at hun ikke var i arbeid, og at manglende språkkunnskaper og arbeidserfaring ikke var en hindring for henne i arbeidslivet. Retten mente at kvinnen hadde nedsatt arbeidsevne,

og viste da til manglende språk, et begrenset begrepsapparat og at det var anført at hun var analfabet. Retten viste videre til minimal arbeidserfaring, manglende formalutdanning og at det forelå manglende motivasjon til å ta tak i egen situasjon. Trygderetten hadde tidligere opprettholdt avslag på krav om uførepensjon i 2010. Det hadde ikke skjedd noen utvikling i hennes faktiske situasjon siden dette. Retten kom til at hennes arbeidsevne klart var nedsatt, men at det ikke var sannsynliggjort at det var sykdom som var den vesentlig medvirkende årsaken. Anken førte ikke frem.

Krav om "særlige grunner" for å forlenge perioden for arbeidsavklaringspenger. Ankesak nr. 15/03195.

En mann var blitt overført til arbeidsavklaringspenger 1. mars 2010. Oppfølgingen hadde vært mangelfull. Rettens flertall fant at retten til arbeidsavklaringspenger ut over fire år var begrenset etter folketrygdloven § 11-10 med tilhørende forskrift av 10. februar 2010 nr. 152 om arbeidsavklaringspenger § 2a. Retten stadfestet under dissens vedtaket. Flertallet la avgjørende vekt på at det ikke synes å ha vært helsemessige begrensninger som har vært årsaken til at han ikke fikk avklart sin arbeidsevne tidligere, noe som er et vilkår etter § 2a i forskrift om arbeidsavklaringspenger. Det er i rundskrivet uttalt: "I andre tilfeller trenger en person lengre tid enn andre på selve gjennomføringen av tiltak. Hvis det er helsemessige begrensninger som er årsaken til dette kan det ytes arbeidsavklaringspenger utover fire år." Det ble lagt til grunn at svak oppfølging fra begge parters side som var årsaken til at han ikke ble avklart, og tiltak ikke gjennomført før det var gått fire år, og ikke hans helsemessige forhold. Mindretallet viste til at mannens arbeidsevne grunnet varig sykdom var nedsatt etter 4 år med arbeidsavklaringspenger, men at arbeidsevnen ikke var tilstrekkelig og ferdig avklart.

Betydningen av en avgjørelse i EFTA-domstolen der Norge ble ansett pliktig til å vurdere om forelder som barnet ikke bodde hos likevel hovedsakelig forsørget det og har rett til barnetrygd. Ankesak 15/02222.

NAV hadde fattet vedtak om opphør av innvilget barnetrygd til en polsk mann som jobbet i Norge. Datteren bodde med sin mor, mannens fraskilte ektefelle, i Polen. Vedtaket ble fattet etter EFTA-domstolens avgjørelse av 11. september 2013, som konkluderte med at Norge brøt bestemmelser i Rådsforordning (EØF) 1408/71 når det i nasjonal forvaltningspraksis ikke ble vurdert om den forelderen som barnet ikke bodde fast hos likevel hovedsakelig forsørget barnet. NAV endret praksis etter domsavsigelsen og innvilget rett til barnetrygd for vedkommende for tidsperioden etter domsavsigelsen, men vedtok opphør av barnetrygd for en periode før dommen ble avsagt. Med henvisning til Trygderettens praksis kom retten til at det ikke var grunnlag for å anvende gammel praksis for perioden forut for avgjørelsen fra EFTA-domstolen. Dommen innførte ikke ny rett, men avklarte Norges eksisterende forpliktelser, som også gjaldt i den perioden det var vedtatt opphør av vedkommendes rett til barnetrygd. Dette innebar at det avgjørende vurderingstemaet for mannens rett til barnetrygd var om han hovedsakelig forsørget datteren i den aktuelle tidsperioden. De faktiske forhold vedrørende hans forsørging av datteren var imidlertid lite belyst for retten, og det påankede vedtaket ble derfor opphevet og hjemvist til ny behandling i NAV.

Når bruker selv innhenter erklæring fra behandler, skjer dette på frivillig basis. Ankesak 16/00457.

En kvinne hadde fått stanset sine arbeidsavklaringspenger fordi hun ikke selv framskaffet legeerklæring etter at NAV Internasjonalt hadde varslet om stans av ytelsen dersom slik erklæring ikke ble framlagt innen en bestemt dato. Trygderetten omgjorde vedtaket. Retten viste til en avgjørelse fra Sivilombudsmannen (SOM) av 19. mars 2014

i sak 2014/110. SOM hadde innhentet en uttalelse fra Arbeids- og velferdsdirektoratet, som i brev av 10. mars 2014 blant annet hadde uttalt at NAV Internasjonalt ikke hadde fulgt de juridiske rammebetingelsene som gjelder og at når bruker selv innhenter erklæring fra behandler, skjer dette på frivillig basis. Arbeids- og velferdsdirektoratet uttalte også at "NAV Internasjonalt ikke kan sanksjonere bruker for manglende medvirkning med hjemmel i folketrygdloven § 21-7 bokstav c. Legalitetsprinsippet innebærer at en slik sanksjon trenger hjemmel i lov, og så lenge det ikke er lovhjemmel for å pålegge bruker å innhente erklæringen selv, er det heller ikke hjemmel for å ilegge sanksjoner.

Yrkesskadedekning under deltagelse i sosialt arrangement i regi av arbeidsgiver. Ankesak 16/00942.

En kvinne ble skadd under en tauaktivitet i en klatrepark klokka 16.00, etter å ha forlatt arbeidsstedet klokka 14.45 med kolleger. Aktiviteten var en del av et arrangement i regi av arbeidsgiver. Det var ikke noe innhold i arrangementsprogrammet som hadde karakter av arbeidsoppgaver eller av arbeidsrelevante fag. NAV avslo krav om godkjenning av yrkesskade. Retten omgjorde vedtaket og viste til Høgsteretts uttaler i Rt. 2014 s. 513. Selv om aktiviteten fant sted etter at arbeidsoppgavene på den ordinære arbeidsplassen var avslutta for dagen, kom Trygderetten til at aktiviteten hadde tilstrekkelig tilknytning til arbeid som kvinnen hadde utført for arbeidsgiver. Det var en forventning om deltagelse, formålet var teambuilding og ulykken fant sted i normalarbeidstiden. Retten la også vekt på arbeidsgiver kunne minimert risikoen som arrangør.

Overgangsregler for uførepensjon fra lovfestet offentlig tjenstepensjonsordning. Ankesak nr. 16/00813.

En kvinne mottok uførepensjon fra Statens pensjonskasse fikk pensjonen omregnet til nytt regelverk fra 1. januar 2015 slik at hun var sikret det samme beløpet før skatt etter omregningen, som det hun mottok før. Denne garantien falt bort da det skjedde en endring i hennes ytelse fra folketrygden. Garantien var bare ment for selve omregningen av tjenesteuførepensjonen til nytt regelverk. Dersom det etter omregningen skjedde en endring i den eller de ytelsene som pensjonsmottakeren fikk fra folketrygden, og som medførte at tjenstepensjonen skulle omregnes, gjaldt det nye uførepensjonsregelverket for tjenstepensjonsordningen fullt ut. Dette regelverket hadde ingen omregningsgaranti. Anken førte derfor ikke fram.

4. Styring og kontroll i virksomheten

Trygderetten har etablert et system for internkontroll. Systemet omfatter rutiner, oppfølging og kontroll av viktige områder i virksomheten. Vi håndterer en stor mengde sensitive personopplysninger i ankesaksbehandlingen og er opptatt av å behandle disse opplysningene på en trygg og forsvarlig måte. Retningslinjer for behandling av personopplysninger i Trygderetten er fastsatt av Trygderettens leder 20. november 2014.

Trygderetten følger opp HMS- lovgivningen. Vi har et arbeidsmiljøutvalg, et verneombud og er tilknyttet en bedriftshelsetjeneste.

Vi følger opp virksomhetsplanen kvartalsvis i ledergruppa og i fagavdelingene. Det er utarbeidet aktivitetsplaner for avdelingene og for den enkelte medarbeider for å sikre at medarbeiderne gjør sitt ytterste for å oppfylle målene i tildelingsbrevet om saksavikling, saksbehandlingstid mm.

Risikostyring

I sin alminnelighet er Trygderetten en lite risikoutsatt virksomhet. Siden Trygderetten er en anneninstans (i de fleste tilfeller tredje) i en beslutningskjede, vil så godt som alt materiale Trygderetten besitter til enhver tid, også befinne seg hos andre. Dette innebærer at utover en forlenget saksbehandlingstid, vil selv en større hendelse ikke nødvendigvis ha store konsekvenser for våre brukere. Avsagte kjennelser besitter de selv, både den private part og ankemotparten, med et lite forbehold for siste ukes produksjon. Saksdokumenter i saker under behandling vil ofte også finnes hos partene (i alle fall ankemotparten), eller vil kunne rekonstrueres.

Den viktigste eksterne risikofaktoren knytter seg til endringer i saksinngangen. Nivået på saksinngangen representerer i seg selv ingen særskilt risiko, det er mer en dimensjoneringsfaktor. Men store endringer, spesielt hvis de skjer over kort tid, er atskillig vanskeligere å håndtere.

Dette er en risikofaktor som vi i begrenset grad har innflytelse på, og som meget lett gir seg utslag i en forlenget saksbehandlingstid dersom saksinngangen stiger raskt.

Ressurssituasjonen og prioriteringer hos ankemotpartene har avgjørende betydning for saksinngangen til Trygderetten. Saksinngangen har variert mye de senere år og endringene har kommet så raskt at det har gitt utfordringer for Trygderetten.

Trygderetten følger ukentlig opp saksinngangen. Dette skjer med basis i egen statistikk og så vidt mulig på grunnlag av månedlig statistikk fra NAV. Problemstillingen blir dessuten drøftet med NAV i kontaktmøter.

Økonomi

Trygderettens leder har ansvaret for at Trygderettens økonomiske ressurser disponeres i samsvar med forutsetningene for bevilgningene slik de framgår av departementets tildelingsbrev og i samsvar med de til enhver tid gjeldende bestemmelser for økonomiforvaltning i staten.

Trygderetten er en fullservice kunde hos Direktoratet for økonomistyring (DFØ) vedrørende regnskap (avd. Trondheim), delservice kunde vedrørende elektronisk fakturabehandling (avd. Trondheim), og delservice kunde vedrørende lønn (avd. Stavanger). Partenes ansvar fremgår av inngått avtale.

Trygderetten er for 2016 tildelt en driftsbevilgning på 71, 854 mill. kroner. 84 prosent av Trygderettens budsjettmidler er knyttet til lønn- og sosiale utgifter og 16 prosent til andre driftsutgifter. 48 prosent av andre utgifter er knyttet til husleie, strøm, renhold og vakthold. Dette betyr at Trygderetten gjør få anskaffelser av betydning i løpet av et budsjettår. I forhold til offentlige anskaffelser innhentes alltid minst 3 tilbud for beløp under terskelverdien. Over terskelverdien vil Trygderetten alltid foreta konkurranse i henhold til gjeldende regelverk. I forhold til anskaffelser vil alltid Trygderettens leder og avdelingsdirektør være involvert i arbeidet sammen med de ansatte som er tildelt bestillingsfullmakt. Trygderetten er en mindre virksomhet og fullmaktene er delegert på få ansatte. Budsjettdisponeringsmyndigheten er kun tilknyttet til Trygderettens leder og avdelingsdirektør, mens tilsvarende bestillingsfullmakt og attestasjonsmyndighet kun er knyttet til et fåtall ansatte i administrasjonsavdelingen.

For øvrig henvises det til Trygderettens økonomiinstruks oversendt departementet 29.10.10.

5. Vurdering av framtidsutsikter

Trygderetten vil i 2017 utforme en strategiplan for perioden fra 2018-2020. I planperioden vil Trygderetten ta i bruk digitale verktøy i saksbehandlingen og et fullelektronisk arkiv. Dette er nødvendig for å redusere saksbehandlingstiden og møte samfunnets forventninger og Stortingets krav til effektivitet og kvalitet. Ytterligere effektiviserings-, moderniserings- og kvalitetssikrende tiltak vil bli vurdert tatt inn i planen.

Trygderetten ble opprettet i 1967 og har således 50 års jubileum i 2017. Det er avsatt tid til en markering av begivenheten 18. oktober 2017. I den forbindelse er det tid for et tilbakeblikk, men søkelyset vil bli satt på de nye utfordringer som digitalisering og kravene til effektivisering og modernisering av offentlig forvaltning innebærer for Trygderettens virksomhet.

Husleiekontrakten i Grønlandsleiret utløper 30. september 2017. Det er ved årets start klarlagt at vi skal flytte til nye lokaler, men ikke avklart hvor vi skal holde til. Det tas sikte på å avslutte kontraktsforhandlingene i løpet av første halvdel i mars 2017.

Det vil være et hovedfokus i 2017 å redusere gjennomsnittlig saksbehandlingstid. Praksiskoordinering er et løpende og høyt prioritert arbeid i Trygderetten. I samsvar med ønsker fra ankemotpartene, rapport fra SINTEF om «Omgjøringer i NAV og i Trygderetten» er det praksiskoordinering i form av flere retningsgivende kjennelser og anonymisering av kjennelser for publisering på Lovdata og på våre hjemmeside det praksiskoordinerende arbeid som vil bli styrket i 2017.

For at Trygderetten skal kunne løse de utfordringer som 2017 byr på, er vi avhengig av at bemanningssituasjonen bedres. Fortrinnsrettsspørsmålet vil ikke bli avklart før tidligst høsten 2017. Vi har valgt å lyse ut flere midlertidige konstitusjoner som juridisk kyndig rettsmedlem i starten av 2017 for å kompensere for vakansene i rettsfullmektiggruppa.

Medarbeiderne i Trygderetten er kompetente og engasjerte. Året 2017 er et utfordrende, spennende år med store endringer som setter medarbeiderne på strekk. Opprettholdelse av det gode arbeidsmiljøet i Trygderetten vil være sentralt. Medarbeiderne vil bli tatt med på råd, delta i husleieprosessen og i utviklingspregede aktiviteter som gjennomføres i løpet av året. Det vil bli arrangert faglige foredrag, bli avholdt avdelingsvise seminarer og et seminar i forbindelse med 50-års jubileet. Flytting av virksomheten til nytt lokale vil bli markert.

6. Årsregnskap

6.1 Ledelseskommentar til årsregnskapet 2016

Trygderetten ble opprettet i 1967, og er underlagt Arbeids- og sosialdepartementet.

Virksomheten fører regnskap i henhold til kontantprinsippet, slik det går fram av prinsippnoten til årsregnskapet. Trygderetten er en fullservice kunde hos Direktoratet for økonomistyring (DFØ) i forhold til regnskap (avd. Trondheim), delservice kunde i forhold til elektronisk fakturabehandling (avd. Trondheim), og delservice kunde i forhold til lønn (avd. Stavanger). Trygderetten gikk over til å benytte standard kontoplan for staten med virkning fra 1. januar 2014.

Bekreftelse

Årsregnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten, rundskriv R-115 fra Finansdepartementet og krav fra Arbeids- og sosialdepartementet i instruks om økonomistyring.

Jeg mener at regnskapet gir et dekkende bilde av Trygderettens disponible bevilgninger, regnskapsførte utgifter, inntekter, eiendeler og gjeld.

Vurdering av vesentlige forhold

I 2016 har Trygderetten samlet disponert tildelinger til drift (Kap. 606. post 01) på kr 71 854 000. Mindre utgiften ble kr 2 930 885. Denne mindre utgiften vil bli søkt overført til 2017.

Trygderetten hadde samlede utgifter i 2016 på kr 68 923 115. 84 pst. av de samlede utgifter bestod av lønn-, andre ytelser og sosiale utgifter og 16 pst. av andre driftsutgifter.

Utbetalinger til lønn-, andre ytelser og sosiale utgifter i 2016 beløp seg til kr 58 234 732, mot kr 59 459 970 i 2015. Utbetalingene er kr 1 255 238 (2 pst.) lavere i 2016 enn for 2015. Offentlige trygderefusjoner som medførte en reduksjon av virksomhetens lønnskostnader i 2016 beløp seg til kr 1 661 280. 59 pst. av de mottatte refusjoner gjaldt refusjon av foreldrepenger og 41 pst. refusjon av sykepenge. De mottatte trygderefusjoner i 2016 er kr 63 815 (3,7 pst.) lavere enn de faktiske refusjoner mottatt i 2015. 5 ansatte i Trygderetten har hatt svangerskapspermisjon i 2016. Sykefraværet har vært på 5,8 pst. (egen- og legemeldt sykefravær). Sykefraværet er 0,8 % høyere enn virksomhetens IA-mål, 1,5 pst. høyere enn i 2015, men på linje med det gjennomsnittlige sykefraværet siste 5 år.

Det samlede årsverksforbruket i Trygderetten gikk ned med 3,7 årsverk fra 2015 til 2016. Årsverksnedgangen er knyttet til avvikling av et engasjert medisinsk fagkyndig årsverk, samt en foreløpig stans i ansettelse av rettsfullmektiger i påvente av avklaring i forbindelse med fortrinnsrett ved overtallighet for denne stillingstypen.

Andre utbetalinger til drift gikk ned fra 2015 til 2016 og utgjorde i 2016 kr 11 545 795 mot kr 12 328 558 i 2015. Andre utbetalinger til drift er kr 782 764 (6 pst.) lavere enn hva som ble utgiftsført i 2015, og er blant annet knyttet til lavere IKT-utgifter som er utsatt i påvente av en avklaring om leie av kontorlokaler for Trygderetten. Trygderettens nåværende leiekontrakt utløper pr. 30.09.17, og det er høsten 2016 igangsatt et prosjekt i samarbeid med Statsbygg om alternative lokaler. Arbeidet er planlagt avsluttet medio mars 2017.

Inntekter knyttet til salgs - og leieinnbetalinger i 2016 beløp seg til kr 857 840. Inntektene var i hovedsak knyttet til salg av administrative tjenester som Trygderetten utfører for sekretariatet for Statens Helsepersonellnemnd, samt sekretariatets andel av utgifter til drift, leie- og renhold av nemndas lokaler i Grønlandsleiret 27, 2.etg. Inntektene fremkommer i internregnskapet som en reduksjon av Trygderettens kostnader på tilsvarende poster innenfor andre driftsutgifter. Nemnda flyttet ut av sine lokaler 30. juni 2016, slik at beløpene er kun 50 pst. av hva de var i 2015. Disse inntekter har vært en del av den samlede finansieringen av Trygderettens årlige drift. Fra 2. halvår 2016 er disse inntektene bortfalt i forbindelse med at nemndene flyttet sin virksomhet.

Etter lov om fri rettshjelp kan Trygderetten innvilge fri sakførsel. Fri sakførsel kan innvilges i ankesaker etter lov 16. desember 1966 nr. 9 om anke til Trygderetten dersom de økonomiske vilkår i § 16 annet eller fjerde ledd er oppfylt. Budsjettfullmakt er gitt i tildelingsbrev fra Justis- og beredskapsdepartementet av 14.01.16.

I 2016 har Trygderetten innvilget fri sakførsel i 328 ankesaker og utbetalt kr 4 264 823. Tilsvarende i 2015 ble det utbetalt fri sakførsel i 311 ankesaker og utbetalt kr 3 953 479.

Mellomværende med statskassen utgjorde pr 31.12.2016 kr 3 503 749. Oppstillingen av artskontorrapporteringen viser hva slags eiendeler og gjeld mellomværende består av.

Tilleggsopplysninger

Riksrevisjonen er revisor og bekrefter årsregnskapet for Trygderetten. Årsregnskapet er ikke ferdig revidert per d.d., men revisorberetningen er antatt å foreligge i løpet av 2. kvartal 2017. Beretningen er unntatt offentlighet fram til Stortinget har mottatt Dokument 1 fra Riksrevisjonen.

Oslo, 11. mars 2017

Trine Fernsjø
Trygderettens leder

6.2 Prinsippnote til regnskapet

Årsregnskap for statlige virksomheter er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten (“bestemmelsene”). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 av november 2016 og eventuelle tilleggskrav fastsatt av overordnet departement.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorrapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 - de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- a) Regnskapet følger kalenderåret
- b) Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret
- c) Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp
- d) Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorrapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene samsvarer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen “Netto rapportert til bevilgningsregnskapet” er lik i begge oppstillingene.

Virksomheten er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene pkt. 3.7.1. Bruttobudsjetterte virksomheter tilføres ikke likviditet gjennom året men har en trekkrettighet på sin konsernkonto. Ved årets slutt nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto ved overgang til nytt år.

Bevilgningsrapporteringen

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger virksomheten står oppført med i kapitalregnskapet. Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som virksomheten har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet virksomheten har fullmakt til å disponere. Kolonnen samlet tildeling viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for hver statskonto (kapittel/post). Oppstillingen viser i tillegg alle finansielle eiendeler og forpliktelser virksomheten står oppført med i statens kapitalregnskap.

Mottatte fullmakter til å belaste en annen virksomhets kapittel/post (belastningsfullmakter) vises ikke i kolonnen for samlet tildeling, men er omtalt i note B til bevilgningsoppstillingen. Utgiftene knyttet til mottatte belastningsfullmakter er bokført og rapportert til statsregnskapet, og vises i kolonnen for regnskap.

Avgitte belastningsfullmakter er inkludert i kolonnen for samlet tildeling, men bokføres og rapporteres ikke til statsregnskapet fra virksomheten selv. Avgitte belastningsfullmakter bokføres og rapporteres av virksomheten som har mottatt belastningsfullmakten og vises derfor ikke i kolonnen for regnskap. De avgitte fullmaktene framkommer i note B til bevilgningsoppstillingen.

Artskontorapporteringen

Oppstillingen av artskontorapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter og en nedre del som viser eiendeler og gjeld som inngår i mellomværende med statskassen.

Artskontorapporteringen viser regnskapstall virksomheten har rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter. Virksomheten har en trekkrettighet på konsernkonto i Norges Bank. Tildelingene er ikke inntektsført og derfor ikke vist som inntekt i oppstillingen.

6.3 Bevilgningsrapporteringen pr 31. desember 2016

Utgifts-kapittel	Kapittelnavn	Post	Post tekst	Note	Samlet tildeling*	Regnskap 2016	Mindreutgift
0606	Driftsutgifter	01		A	71 854 000	68 923 115	2 930 885
0470	Salær, selvst. næringsdrivende	01		B	4 264 823	4 264 823	0
1633	Nettoordning for mva i staten	01			0	1 543 657	
<i>Sum utgiftsført</i>					76 118 823	74 731 596	
Inntektskapittel	Kapittelnavn	Post	Post tekst		Samlet tildeling*	Regnskap 2016	Merinntekt
5700	Folketrygden - arb.giveravgift	72			0	7 172 574	
<i>Sum innteksført</i>					0	7 172 574	
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet						67 559 022	
Kapitalkontoer							
60064701	Norges Bank KK /innbetalinger					2 958 525	
60064702	Norges Bank KK/utbetalinger					-70 365 478	
706544	Endring i mv. med statskassen					-152 069	
<i>Sum rapportert</i>						0	
Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12)							
					31.12.2016	31.12.2015	Endring
706544	Mellomværende med statskassen				-3 503 749	-3 351 680	-152 069

Note A - Forklaring av samlet tildeling utgifter

Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
606.01	1 052 000	70 802 000	71 854 000

Note B - Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år

Kapittel og post	Stikkord	Mindre utgift	Merutgift(-)/ mindreutgift etter avgitte belastningsfullmakter	Sum grunnlag for overføring	Maks. overførbart beløp *	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten
606.01	Mulig overførbart beløp	2 930 885	2 930 885	2 930 885	3 540 100	2 930 885

Forklaring til bruk av budsjettfullmakter

Trygderetten mottok belastningsfullmakt på kap. 470 post 01 jf. tildelingsbrev fra Justis - og beredskapsdepartementet av 14. januar 2016 (Note 5).

Mulig overførbart beløp:

Trygderettens ubrukte bevilgning på kap. 606 post 01 beløper seg til kr 2 930 855. Da dette beløpet er under grensen på 5 %, regnes hele beløpet som mulig overføring til neste budsjettår.

6.4 Oppstilling av artskontorrapporteringen pr 31. desember 2016

Trygderetten	Note	2016	2015
Driftsinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetalinger fra gebyrer		0	0
Innbetalinger fra tilskudd og overføringer		0	0
Salgs- og leieinnbetalinger	1	832 200	1 664 400
Andre innbetalinger	1	25 640	2 500
Sum innbetalinger fra drift		857 840	1 666 900
Driftsutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetalinger til lønn	2	58 234 732	59 459 970
Andre utbetalinger til drift	3	11 545 795	12 328 558
Sum utbetalinger til drift		69 780 527	71 788 528
Netto rapporterte driftsutgifter		68 922 687	70 121 628
Investerings- og finansinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetaling av finansinntekter		0	0
Sum investerings- og finansinntekter		0	0
Investerings- og finansutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetaling til investeringer		0	0
Utbetaling til kjøp av aksjer		0	0
Utbetaling av finansutgifter	4	428	7 496
Sum investerings- og finansutgifter		428	7 496
Netto rapporterte investerings- og finansutgifter		428	7 496
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten			
Innbetaling av skatter, avgifter, gebyrer m.m.		0	0
Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten		0	0
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
Utbetalinger av tilskudd og stønader	5	4 264 823	3 953 479
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten		4 264 823	3 953 479
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler *			
Gruppelivsforsikring konto 1985 (ref. kap. 5309, inntekt)		0	0
Arbeidsgiveravgift konto 1986 (ref. kap. 5700, inntekt)		7 172 574	7 292 765
Nettoføringsordning for merverdiavgift konto 1987 (ref. kap. 1633, utgift)		1 543 657	1 731 491
Netto rapporterte utgifter på felleskapitler		-5 628 917	-5 561 274
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet		67 559 022	68 521 330

Oversikt over mellomværende med statskassen			
Eiendeler og gjeld		2016	2015
Fordringer		0	7 500
Kasse		0	0
Bankkontoer med statlige midler utenfor Norges Bank		0	0
Skyldig skattetrekk		-2 516 897	-2 358 744
Skyldige offentlige avgifter		0	-1 013
Annen gjeld		-986 852	-999 424
Sum mellomværende med statskassen	6	-3 503 749	-3 351 680

Note 1 - Innbetalinger fra drift

Innbetalinger	31.12.2016	31.12.2015
Innbetalinger fra gebyrer		
Sum innbetalinger fra gebyrer	0	0
Innbetalinger fra tilskudd og overføringer		
Sum innbetalinger fra tilskudd og overføringer	0	0
Salgs- og leieinnbetalinger		
Konsulenttjenester Nemndene	434 400	868 800
Lokalleie Nemndene	397 800	795 600
Sum salgs- og leieinnbetalinger	832 200	1 664 400
Andre innbetalinger		
Salg av utrangert materiell	25 640	2 500
Sum andre innbetalinger	25 640	2 500
Sum innbetalinger fra drift	857 840	1 666 900

Note 2 - Utbetalinger til lønn

Trygderetten	31.12.2016	31.12.2015
Lønn	47 024 484	47 755 896
Arbeidsgiveravgift	7 172 574	7 292 765
Pensjonsutgifter*	5 367 053	5 470 993
Sykepenger og andre refusjoner (-)	-2059 246	-1 829 495
Andre ytelser	729 868	769 812
Sum utbetalinger til lønn	58 234 732	59 459 970
<i>* Denne linjen benyttes av virksomheter som innbetaler pensjonspremie til SPK.</i>		
Antall årsverk:	59	63

Note 3 - Andre utbetalinger til drift

Trygderetten	31.12.2016	31.12.2015
Husleie	4 765 746	5 033 574
Vedlikehold egne bygg og anlegg	0	0
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	21 407	66 605
Andre utgifter til drift av eiendom og lokaler	782 843	808 339
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	115 089	59 175
Mindre utstyrskaffelser	149 350	149 649
Leie av maskiner, inventar og lignende	1 187 378	1 226 809
Kjøp av fremmede tjenester	1 970 372	2 424 197
Reiser og diett	61 684	92 173
Øvrige driftsutgifter	2 491 926	2 468 039
Sum andre utbetalinger til drift	11 545 795	12 328 558

Note 4 Finansinntekter og finansutgifter

Finansinntekter	31.12.2016	31.12.2015
<i>Innbetaling av finansinntekter</i>		
Renteinntekter	0	0
Valutagevinst	0	0
Annen finansinntekt	0	0
Sum innbetaling av finansinntekter	0	0
Finansutgifter	31.12.2016	31.12.2015
<i>Utbetaling av finansutgifter</i>		
Renteutgifter	428	7 496
Valutatap	0	0
Annen finansutgift	0	0
Sum utbetaling av finansutgifter	428	7 496

Note 5 - Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten

Trygderetten	31.12.2016	31.12.2015
Fri rettshjelp	4 264 823	3 953 479
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	4 264 823	3 953 479

Jf. tildelingsbrev fra Justis - og beredskapsdepartementet av 14. januar 2016 (Note B).

Note 6 - Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen.

Del A - Forskjellen mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen

	31.12.2016 Spesifisering av <u>bokført</u> avregning med statskassen	31.12.2016 Spesifisering av <u>rapportert</u> mellomværende med statskassen	Forskjell
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler*	0	0	0
Obligasjoner	0	0	0
<i>Sum</i>	0	0	0
Omløpsmidler			
Kundefordringer	0	0	0
Andre fordringer	0	0	0
Bankinnskudd, kontanter og lignende	0	0	0
<i>Sum</i>	0	0	0
Langsiktig gjeld			
Annen langsiktig gjeld	0	0	0
<i>Sum</i>	0	0	0
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	-2 300 079	0	-2 300 079
Skyldig skattetrekk	-2 361 366	-2 516 897	155 531
Skyldige offentlige avgifter	0	0	0
Annen kortsiktig gjeld	-57 556	-986 852	929 296
<i>Sum</i>	-4 719 000	-3 503 749	-1 215 252
Sum	-4 719 000	-3 503 749	-1 215 252

TRYGDERETTEN

Besøksadresse: Grønlandsleiret 27
Postadresse: P.b. 8022 Dep. 0030 OSLO

Telefon: 23 15 95 50
Faks: 23 15 96 00

Epost: trygderetten@trygderetten.no
Hjemmeside: www.trygderetten.no